

bb. 76. a bukaresti nemzetközi george enescu zenei versenyre

tr/sr/gy/hk

1967. augusztus 31.

induló magyar művészek csütörtök este bucsukoncertet adtak a magyar sajtó házában. a közreműködők - kiss györgyi és baranyay lászló /zongora/, kovács eszter az állami operaház magánénekesse - műsorán mozart, kodály, verdi, chopin, beethoven, liszt és enescu művek szerepeltek. zongorán kísért varasdy emmi./mti/

bb.77. vacsora a szovjet kormányküldöttség tiszteletére

ie/il/hk

1967. augusztus 31.

dr.ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettese csütörtökön vacsorát adott „a szovjet tudomány és technika 50 éve„ jubileumi kiállítás megnyitása alkalmából hazánkban tartózkodó szovjet kormányküldöttség tiszteletére.

a vacsorán részt vett v.a. kirillin, a szovjetunió minisztertanácsának elnökhelyettese, a kormányküldöttség vezetője; m.a. lavrentjev, a szovjet tudományos akadémia alelnöke, b.b. jegorov, űrhajós orvos, a szovjetunió hőse, a küldöttség tagjai; f.j. tyitov, a szovjetunió budapesti nagykövete, kiss árpád miniszter, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke: erdélyi károly külügyminiszterhelyettes, valamint a magyar és a szovjet tudományos élet több más képviselője./mti/

21.15/11L

2192el

-54-

- Vége -

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Főm-utca 5-7. Telefon: 159-690. 350-11

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.
m t i b e l f ö l d i h í r e k

1967. szeptember 1.

bb.1. „ az új gazdasági mechanizmus gyakorlata, „ - sorozatban készülnek a közgazdasági könyvek

1/tf/lk/sr/il/hk

1967. szeptember 1.

- január 1-re hozzá jutnak a gazdasági szakemberek, a vezetők, a középirányítók, a műszakiak, a dolgozók is azokhoz a legfrissebb kiadványokhoz, amelyek már nemcsak fővonalalaiban, hanem részleteiben ismertetik a gazdálkodásnak az 1968-tól megszülető új rendjét, mechanizmusát.

ezzel a gondolattal kezdte nyilatkozatát keresztes tibor, a közgazdasági és jogi könyvkiadó igazgatója, akitől az mti munkatársa a következő hónapok programjáról érdeklődött, arról, milyen kötetekkel gyarapodik a gazdasági szakirodalom.

- az új gazdasági mechanizmus gyakorlata címmel új sorozat indul - hangzott a tájékoztatás. hamarosan kikerül a nyomdából az első kötet, simka istván és tóth béla tollából: „a gazdaságirányítás új rendszere a mezőgazdaságban,, tartalmazza a legújabb határozatokat, rendeleteket, az agrárgazdálkodást érintő intézkedéseket, részleteiben tárgyalja a tsz-ek holnapi helyzetét, külön fejezetek szólnak az állami gazdaságokról, az alacsonyabb szintű társulásokról, a háztáji és a kisegítő gazdaságok szerepéről. szeptember derekán jut el az érdekeltekhez ez a kiadvány. dicséretére válik szerzőknek, szerkesztőknek, a kiadónak s a nyomdának egyaránt, hogy a kézírattól a megjelenésig csupán öt-hat hét telik el.

- ipari vonatkozású első kiadványa lesz a sorozatnak a „vállalati tervezés a gazdaságirányítás új rendszerében,, szerzője wilcsek jeno. szól a pontos és részletes - vállalati érdekek diktálta - tervekészítés fontosságáról, gyakorlati útmutatást ad a leghatékonyabb tervezési módszerekről, ismerteti a megalapozott vezetői döntések mikéntjét. elkészül: szeptember végén!

/folyt.köv./

2192el

- 1 -

bb.1. / az új gazdasági mechanizmus... 1.folyt./ il

- a továbbiakban - még ez év végéig - a sorozat olyan szakmunkákkal sokasodik, amelyek átfogják a népgazdaság valamennyi területét, az iparon, a mezőgazdaságon túl a belkereskedelem, a külkereskedelem munkáját, a várható változásokat, az új formákat. könyvet kapnak kézbe a szakemberek a többi között a beruházások és felújítások módjairól, az új hitel - és pénzforgalmi rendszerről, a forgóeszköz-gazdálkodásról, a devizagazdálkodásról, a munkaerő- és bérkérdésekről, a vállalati nyereségérdekeltségről. a társadalom széles rétegeit foglalkoztatják az olyan „hogyan, -ok: miként alakul a tsz-ekben a jövedelem, a költség, az ár, a pénz és hitelügyletek rendje, a beszerzési, értékesítési, feldolgozó és melléküzemági tevékenység, miként működnek a szövetkezetek társadalmi szervezetei, stb. mindeme témáról később is vannak a gazdasági szakkönyvek.

megemlítette még keresztes tiber, hogy az év végéig a kiadó magas példányszámban közzé teszi az új számlakereteket a népgazdaság valamennyi ágára vonatkozóan, elkészíti a termelői árak jegyzékét / ez utóbbiból több mint 120 féle kötetet állítanak össze/ s eljuttatják a gazdálkodás valamennyi fórumára./mti/

-. -

bb.2. aranyérmes homoki a boristen védjegye alatt

a/vid/kz/tné/ká/il/hk

1967. szeptember 1.

megkezdte munkáját a sziráki állami gazdaság új palackozó üzeme. kizárólagosan díjnyertes minőségi borok kerülnek itt üvegebe. innen kap a kereskedelem először palackozva homoki leánykát, amely zamatra csakugy, mint színre vetekszik hegyaljai „testvérével,,. a homoki leányka az utóbbi évek borversenyein elhódította az aranyérmet a hegyaljai elől. az új üzemben ezenkívül cirfandlit, ezerjót és hárslevelűt is palackoznak. az üvegek címkéjén bacchus - a boristen - ajánlja a fogyasztók kegyelbe az aranyérmes nedüket./mti/

-. -

- 2 -

bb.3. új ösztöndíjasok az operaházban

i/ol/lk/sr/il/hk

1967. szeptember 1.

az operaház szeptember 14-én bartók három színpadi művével, az erkel színház pedig 17-én a bánk bánnal nyitja kapuit. az új évad előadásain több fiatal tehetséggel ismerkedhet meg a budapesti dalszínházak közönsége. az 1967-68-as szerződteett ösztöndíjasok között van dr. supala kolos, aki az orvostudományi egyetemen végzett tanulmányai befejezésével egyidejűleg került az operához. szép basszushangja nem ismeretlen a hazai közönség előtt, annak idején sokan figyelték fel rá a televízió „ki mit tud?,, műsorában. sudlik mária az utóbbi néhány évben az énekkar tagja volt, az új szezonban ő is ösztöndíjasként jut szoprán-szerepekhez. meglepő fordulatot vett jagasich péternek, az állami hangversenyzenekar oboásának művészi pályája: tenorhangját ferencsik jános fedezte fel, szeptember 24-én már a közönség is hallhatja az anyegin előadásán az operaházban. az országos filmharmónia szólistája volt, kovács péter baritonista, aki ösztől szintén az operaház új ösztöndíjasai közé tartozik csakugy mint kalmár magda koloratur-énekesnő és zeneművészeti főiskola operatanszakán idén végzett dobránszky zsuzsa és kasza katalin.

az új évadra kovács esztert és szabó rózsát magánénekesekként szerződtette a dalszínház./mti/

-. -

bb.4. „sztár,, keltető
a/vid/kz/tné/ká/il/hk

1967. szeptember 1.

az idei országos mezőgazdasági kiállítás és vásár egyik sztárja a kanadai shaver-cég által kinemesített „starcross,, tojótyúk. ez a kiváló tojófajta első ízben szerepel nagy számban az országos mezőgazdasági kiállításon és mindjárt nagydíjat nyert. a várható nagy kereslet kielégítésére a „sztárok,, hazai tenyésztelepén - bárban - nagykapacitású keltető állomást szerelnek fel. évente 6 millió shaver-starcross lát majd ott napvilágot. az új keltető próbaüzemlése már szeptemberben lezajlik, októberben pedig megkezdődik a termelést. ötven keltető berendezésébe egyszerre félmillió forintba kerül. az új keltető állomás 10 millió forintba kerül. a költségek az előzetes számítások szerint 3 év alatt térülnek meg./ mti/

-. -

- 3 -

bb.5. kétszázötven kiló szilva^{egy}/egy fán

vid/kz/tné/ká/il/hk

1967. szeptember 1.

az andráshidai állami gazdaság nyiresi üzemegységében 700 lány kezdte meg a szilva szedését. a 40 holdas „szilvaerdő”, minden egyes fájáról átlagosan 250 kiló kitűnő minőségű gyümölcsöt szednek. a nyiresi szilvát nyomban csomagolják. az első exportszállmányokat angliába irányítják.
/mti/

--

bb. 6. budapesten tartják a nemzetközi csillagászati unió 35. napfizikai szimpóziумát

i/ms/gg/sr/il/hk

1967. szeptember 1.

a nemzetközi csillagászati unió szeptember 4-e és 8-a között budapesten tartja a 35. napfizikai szimpóziумot. a tanácskozáson mintegy 200 külföldi vendég vesz részt és összesen másfélszáz tudományos előadás hangzik el. a megbeszélések témája, a nap ugynevezett aktív vidékeinek szerkezete és fejlődése, szorosan kapcsolódik a geofizikai és az időjárás kutatásokhoz, és ezért erősen gyakorlati vonatkozású. a nap aktív vidékein végbemenő változások ugyan is sokféle módon befolyásolják földünket, többek között közvetlenül érintik a föld mágneses erőterét, a föld külső rétegét, az ionoszférát. az ionoszféra megváltozása például különféle zavarokat okoz a rádiózásban, sőt a föld időjárását is döntően befolyásolják a napban lejátszódó változások. éppen ezért az elmúlt években nagyszabású nemzetközi kooperáció indult meg a nap aktív vidékeinek és az ott végbemenő változások földi hatásainak tanulmányozására. az akadémia debreceni napfizikai obszervatóriuma igen eredményesen kapcsolódott bele ezekbe a kutatásokba. ennek egyik bizonyossága az a körülmény, hogy a nemzetközi csillagászati unió ezt a tanácskozást magyarországon tartja, és megrendezésére akadémiánkat kérte fel.
/mti/

--

bb.7. nyílik az encián a bükkben

vid/kz/tné/ká/il/hk

1967. szeptember 1.

szirmot bontott a bükk őszi növényritkaságainak egyike, az encián. ez a közkedvelt alhavasi virágfajta az idén szokatlan bőségben pompázik a karsztos fennsíkokon. a bükk hegy-ségben az encián mind a négy fajtája honos. a lilás-piros „csinos”, csakugy megtalálható ott, mint a sötétlila osztrák, vagy a korai és a kigyó encián.
/mti/

--

Lehel

- 4 -

bb.8. eszperanto levelező oktatás győrött és sopronban

a/vid/fm/tné/ká/il/hk

1967. szeptember 1.

a budapesten megtartott eszperanto világkongresszus után megnőtt hazánkban az érdeklődés a nemzetközi nyelv iránt. a fokozott érdeklődés nemcsak a nyelvtanfolyamok számának növekedésében, hanem az iskolai oktatásban is lemérhető. az esztergomi tanítóképző intézetben az új tanévben kötelező lesz az eszperanto a pécsi pedagógiai főiskolán pedig már az eszperantót is választhatják egyik szaktárgyként a hallgatók. sopronban több általános iskola harmadik osztályában kísérletképpen szintén bevezetik az eszperanto oktatását.

győr-sopron megyében az eszperanto bizottság azok részére, akik tanulni szeretnék a világnyelvet, de elfoglaltságuk miatt nem tudnak részt venni a tíz hónapig tartó tanfolyamon, levelező oktatást szervez győrött és sopronban. a levelező tanfolyam is tíz hónapig tart, de a hallgatók havonta csak egy alkalommal vesznek részt előadásokon, de a tananyag zömét levelező úton sajátíthatják el. a levelező tanfolyam hallgatói - hasonlóan a rendes tanfolyamok hallgatóihoz - tíz hónap múlva alapfoku vizsgát tehetnek.
/mti/

--

bb.9. a göncöl-szekér földi vetülete halomsírokból - amatőr-régész érdekes megfigyelése kétegyháza határában

a/vid/fm/tné/ká/il/hk

1967. szeptember 1.

dr. radnai mikes, a békés megyei beruházási bank főelőadója, amatőr-régész, - aki halomsírok kutatásával foglalkozik, - az utóbbi hónapokban gyakran ellátogatott a kétegyházi halomsír-ásatásokhoz. korábban maga is résztvevője volt a domb-egyháza határában végzett halomsír kutatásoknak. az amatőr régész tanulmányozni kezdte, hogy a világ más tájain milyen eredményekkel járnak a hasonló feltárások.

a közelmúltban érdekes levelet kapott dél-amerikából. elküldték címére a buenos airesben megjelenő freie presse című lap 1967 február 8-i számát, amelyben rajzos illusztrációval tudományos cikk közli a délamerikai őserdőben élő indián törzsek halomsírjainak elhelyezését.

/folyt.köv./

Lehel

- 5 -

bb.9. / a göncöl-szekér....1.folyt./ 11

kiderült, hogy ezek az indián törzsek a halomsírokat az égi-
testek földi vetületeként helyezték el. találtak például a
göncöl szekér földi vetületében elhelyezett halomsírokat és
olyan alakban felépített halmokat is, amelyek üstökösre emlé-
keztetnek.

dr. radnai mikos az újságcikk olvasása után még alaposabban
szemügyre vette a kétegyházi és dombegyházi halmokat. kétegyháza
határában megtalálta a kis göncöl földi vetületét, dombegyhá-
za határában pedig az üstökös földi vetületének formájára épi-
tett halmokat. feltevéseit tudományos szempontból csak akkor le-
het elfogadni, ha valamennyi halmot feltárták és a keletkezés
azonos időpontját igazolják a régészek.

/mti/

Leli

--

- 6 -

bb. 10. parodista és a képhamisítás

i. bc/lk/sr/gy/hk

1967. szeptember 1.

biró béla, 43 éves parodista úgy találta, hogy egy
birtokában levő kép - szüle péter alkotása és ülő nőt ábrázol -
nasonit csók istván ida néni reggelizik című festményéhez.
a képről eltávolította szüle nevét, s helyére csók istván név-
jegyét hamisította. a képet ezután, mint ismeretlen csók-fest-
ményt, a nemzeti galériánál minősíttette, majd a bkv 63-as
számu fiókjánál értékesíteni akarta. ott felfedezték a hamis-
sítást: az előző tulajdonos ugyanis a képet, mint szüle péter
alkotását, ugyanabban az üzletbe értékesítés céljából korábban
bevitte, amennyiben nem felel meg a hamisítást, mintegy
három és félezer forintot vághatott volna zsebre a parodista.

a központi kerületi bíróság biró bétát család kísértet-
ért háromezer forint pénzbüntetésre ítélte./mti/

--

bb. 11. egy göcseji kismemesi család múlt századi számadásai

a vid-fm/tné/ká/gy/bs

1967. szeptember 1.

a zala megyei kustánszeg egyik kismemesi családjának utóda,
gyenese jeno, régi házána bontása közben vaskos füzetet talált
az öreg gerendák között. a szép kézírással telerott lapok a
gyenese-család számadásait tartalmazzák. az első bejegyzés
1840-ből való, majd a gyenese-család gazdálkodásának 40 évi
számvetése sorakozik szabályos rendben. a feljegyzésekből az
is kiderül, hogy gyenese gergely az 1860-as években több köz-
ség gyámogatója volt és irnoki teendőket is ellátott a ne-
mesi közbirókosságnál.

a gyenese -család gazdálkodását és a családfo közéleti
tevékenységét megörző feljegyzésekkel tele füzet a zalaegerszegi
állami tevéltárba került. a füzet egyetlen hitelesnek tekinthe-
tő irás az egykori göcseji kismemesi életkörülményeiről, köz-
életi és gazdasági tevékenységéről, ezenkívül a gyámok és gyám-
hatóságok tevékenységéről is képet nyújt./mti/

--

3.15/11

5.11

11/11

- 7 -

bb. 12. kiváló hazai és külföldi karmesterek, neves előadóművészek, számos új mű bemutatója a téli bérlet koncertjein

1 ol/Lk/sr/gy/hk

1967. szeptember 1.

az országos filharmónia közelmúltban megjelent programfüzetében ismerteti a hangversenylátogatók évről-évre növekvő táborával az új szezon koncertjeinek téli bérletét. hat sorozat összesen 42 koncertet ölel fel, az a,b,c,d,e,f-jelzésű sorozatok egyenként hét-hét hangverseny meghallgatására jogosítanak. csoportosításuk lehetővé teszi, hogy a zenekedvelők a számukra legmegfelelőbb műsorösszeállítást választhassák. a hangversenyek jelentős része a budapesti zenei hetek idejére esik, de nagy érdeklődésre tarthatnak számot a későbbi koncertek is, amelyekben ugyancsak kiváló hazai és külföldi művészek lépnek fel.

a vendég-dirigensek között szerepel heinz wallberg német, alberto erede olasz, maurice le roux francia és konstantin iljev szovjet karmester, a hazai karmestergárdát pedig többek között ferencsik jános, lehel györgy, komor vilmos, koródy andrás, németh gyula és sándor jános képviseli. hasonló igénnyel történt az előadóművészek kiválasztása is. a határon túlról érkező isaac stern, jelenleg new york-ban élő orosz származású hegedűművész, msztyiszlav rosztropovics, a kiváló tehetségű szovjet gordonkás, alfred brendel neves osztrák pianista, és a magyarországon is nagy népszerűségnek örvendő japán gordonkaművész, tsuyoshi tsutsumi neve mellett a szereplők listáján olvasható hazai kiválóságaink fischer annie, kovács dénes, hernádi lajos, és a fiatal művészgeneráció képviselői közül mező lászló, sírokay zsuzsa, szegedi anikó, sziklay erika és szabó csilla nevét is. Legjobb hazai együtteseink: a magyar állami hangverszenyzenekar, a rádió- és televízió szimfónikus zenekara, a budapesti és a debreceni máv szimfónikusok, a budapesti filharmóniai társaság zenekara szóltatják meg a zeneirodalom remekét, de fellép a bérlet koncerteken a lipcsei gewandhaus-orchester és a wiener symphoniker is.

a bérlet hangversenyein a már nagy közkedveltségnek örvendő klasszikusok megszólaltatása mellett számos mai magyar mű bemutatására is sor került. a hangversenyek hallgatósága megismerkedhet rányi györgy, lendvai kamilló, vincze imre, kadosa páل és Mihály andrás új alkotásaival is. ugyancsak a téli bérlet koncertjein mutatják be először magyarországon sosztakovics: sztyepan razin című művét, tiscsenko gordonkaversenyét, valamint mácha: variációk jan rychlik témájára című művét./mti/

..

- 8 -

8.20/il

8¹⁵K

1/11

bb. 13. restaurálják a szabadkigyósi kastélyt, felújítják az ősparkot

vid-fm/fné/ká/gy/bs

1967. szeptember 1.

az országos műemléki felügyelőség irányításával nagyszabású helyreállítási munka kezdődött szabadkigyóson, a wenckheim-grófok egykori kastélyában, amely ybl miklós terve alapján, reneszánsz stílusban épült. csupán a tetőzet eredeti formában történő visszaállítására mintegy kétmillió forintot költenek. felújítják a kastélyt övező 45 holdas ősparkot is./mti/

..

bb. 17. szabályozzák a ronyvát - családiházak lakótelep épül az cigánylakosság számára sátoraljauhelyen

a vid-fm/fné/ká/gy/bs

1967. szeptember 1.

sátoraljauhelyen régi óhaj a ronyva partján dűledező viskókból álló cigánytelep végleges felszámolása. a ronyva patak gyakori áradása szinte minden évben előnti a cigánytelepet és a mélyebben fekvő városrész házait. az árvízveszély megszüntetésére jövőre szabályozzák a határpatakat, és a munkák során a cigánytelep területére is szükségük lesz az építőknek. ezért az országos vízügyi főigazgatóság, a megyei és a városi tanács támogatásával, a cigánycsaládok anyagi hozzájárulásával sátoraljauhely északkeleti részében új utcát nyitnak, ahol felépítik a „dankó pista” lakótelepet. itt 40 cigánycsalád jut kedvezményes áron egészséges, cseréptető szoba-konyhás - előszobás kislakáshoz. az építetők a városi tanácstól ingyen telket, tőpustertvet, az őtp-től pedig hosszulejáratu kölcsönt kapnak. így egy családi ház 60-70 ezer forintba kerül majd. a „dankó pista”, telepnek kijelölt terület közművesítését még az idén, a sorházak építését pedig a jövő év tavaszán kezdik meg./mti/

..

- 9 -

8.25/il

8¹⁵K

1/11

bb. 14. Legfontosabb feladat: a vásárlók érdekeinek védelme - az egész országra, valamennyi kereskedelmi tevékenységre kiterjedő ellenőrzési jog - életbelépett az állami kereskedelmi felügyelőség munkájáról szóló miniszteri rendelet

i kf/kf/ie/gy/hk

1967. szeptember 1.

az állami kereskedelmi felügyelet nevét, hatáskörét módosító áprilisi kormányhatározat végrehajtási utasításaként megjelent, s szeptember 1-én életbelépett a belkereskedelmi miniszter rendelete, amely részletesen rögzíti az önálló költségvetéssel rendelkező szerv feladatait, eljárási és intézkedési szabályait, működését.

az utasítás a fogyasztók érdekeinek védelmét, a vásárlók megkárosításának megelőzését, megakadályozását szabja meg az állami kereskedelmi felügyelőség legfontosabb feladataként. a felügyelőség közvetlenül a belkereskedelmi miniszter irányításával, önálló szervként működik - eddig az ákf a minisztérium egyik főosztálya volt - hatásköre, ellenőrzési joga az egész országra, a belkereskedelem egész hálózatára - az állami, a szövetkezeti és a magánkereskedelemre, valamint vendéglátóiparra, az ipari vállalatok, üzemek és a nagykereskedelem üzleteire, a kisipari és a mezőgazdasági termelőszövetkezetek kereskedelmi tevékenységére, a piaci árusokra, stb. - egyaránt kiterjed. az ákf működése felett azonban törvényességi felügyeletet gyakorol az ügyészség, amelyet a felügyelőség tájékoztat legfontosabb határozatairól, s jelentősebb intézkedései előtt kikéri véleményét, állásfoglalását.

a felügyelőség feladatának megfelelően hivatalból, saját kezdeményezésre, vagy bejelentés, kérelem alapján vizsgálja elsősorban a fogyasztói árakat, az árakkal kapcsolatos rendelkezések érvényesítését, az áruk, az ételek, italok minőségét, mérését, elszámolását, az árucikkek szakszerű, az előírásoknak megfelelő tárolását, kezelését, szállítását, stb. fokozott figyelmet fordítanak arra, hogy az új árképzési rendszerben - amikor az ipar-cikkek jórészen az árát nem központilag állapítják meg - a vállalatok, üzemek betartják-e az árképzéssel kapcsolatos rendelkezéseket, s hogy az általuk kialakított árakat megtartják-e az üzletekben.

/folyt. köv./

8.30/il

- 10 -

8. máj

11/4

bb. 14. / Legfontosabb feladat... 1. folyt./ gy

a felügyelőség tagjai ellenőrzik a mérőeszközök hitelességét, pontosságát, az üzletek, a vendéglátóhelyek állapotát, a kereskedelmi dolgozók magatartását, a fogyasztók kiszolgálási módját, a nyitvatartási idővel kapcsolatos intézkedések megtartását, a vásárlók, a fogyasztók panaszainak intézését, stb.

ugyancsak alapvető fontosságú teendő az ákf munkájában a fogyasztók megkárosításának megakadályozása, a visszaélések megelőzése. ennek érdekében a vizsgálatok kiterjednek annak megállapítására is, hogy milyen okok miatt történtek ezek a visszaélések. a felügyelőségnek ezentúl - az illetékes felügyeleit szervevel egyetértésben - joga van a boltban észlelt hiányosságok nyomán a szállítást, raktározást, csomagolást egészen a gyártásig visszamenőleg ellenőrizni. a vizsgálatok hatékonyságát több intézkedés is biztosítja. egyebek között a felügyelőségek kötelessége, hogy az ellenőrzések során tapasztalt szabálysértésről, a szabálytalanság elkövetésének okairól, körülményeiről, vagy csak olyan helyzetről is, amely a vásárlóra nézve veszélyes lehet, értesítse az illetékes szervet, amely 30 napon belül ugyancsak köteles a megtett intézkedésekről tájékoztatni a felügyelőséget. a rendelet kötelezi a vizsgált szervezetet, hogy minden okmányt bocsássonak az ellenőrfők rendelkezésére, adják meg az ellenőrzéshez szükséges felvilágosításokat.

a rendelet intézkedik arról, hogy a felügyelőség működék együtt a minisztérium szerveivel, más minisztériumokkal, a közegészségügyi, rendészeti, szövetkezeti és szakszervezeti, valamint a minőségellenőrző szervekkel. ugyancsak szoros kapcsolatot kell tartani a fővárosi és a megyei tanácsok kereskedelmi osztályaival, s a területi kereskedelmet irányító egyéb szervekkel. az ákf vizsgálataiba rendszeresen bevonja a társadalmi ellenőröket, a szövetkezeti felügyelőbizottságokat, s elősegíti továbbképzésüket, módszereik továbbfejlesztését.

[körülmények

/folyt. köv./

- 11 -

8.35/il

11/4

bb. 14. / Legfontosabb feladat.... 2. folyt./ gy

a miniszteri utasítás részletesen foglalkozik az ellenőrzések módjával, előírja, hogyan kell a vizsgálatokat lefolytatni. felhívja a figyelmet például arra, hogy az ellenőrzések a forgalmat, a kiszolgálást lehetőleg ne akadályozzák. az ákf tagja a kiszolgált áru minőségét, mennyiségét, árát a kiszolgálás után is ellenőrizheti, de csak akkor, ha a vevő az árut még nem vitte ki az üzletből. csomagellenőrzésnél viszont a vásárló nem kötelezhető a kiszolgált áru átadására, bemutatására.

a rendelet részletesen szól az ákf intézkedési lehetőségeiről. így például a megyékben és budapesten működő állami kereskedelmi felügyelőségek jogosultak és kötelesek büntetni, szabálysértés, fegyelmi vétség, vagy egyéb jogsértés felfedése esetén az érintett személyekre és az általuk betöltött állásra tekintet nélkül, a szükséges intézkedéseket haladéktalanul megtenni. a felügyelőség az észlelt hibák súlyának megfelelően vonja felelősségre a mulasztókat, s e szerint büntető feljelentésre, szabálysértési feljelentésre, pénzbírság kiszabására, fegyelmi eljárás, vagy társadalmi bírósági tárgyalás indítványozására, stb. jogosult. a kiszabható pénzbírság felső határát az eddigi 1 000 forint helyett 3 000 forintban állapították meg. a fogyasztók megkárosítása esetén az ákf a felelős személy felelősségrevonásán túlmenően az egység, vagy szerv vezetőjét a vásárló kártalanítására utasítja. amennyiben a vásárlók kártalanítására nincs lehetőség a felügyelőség indítványozhatja a pénzügyi szerveknek, hogy vonják el a megkárosításból eredő többletbevételt.

az utasítás szabályozza a jogorvoslatokat is. egyebek között kimondja, hogy a területi felügyelőség határozata ellen benyújtott fellebezést az ákf vezetője, az általa hozott intézkedés ellen beadott panaszt a miniszter bírálja el. a miniszteri rendelet hangsúlyozza, hogy a hibák megelőzése érdekében sokat várnak meguktól a vásárlóktól is, s ezért kötelezi az ákf-et, hogy közérdekű tapasztalatairól tájékoztassa a vevőket./mti/

8.40/11

9.40/11

KL

- 12 -

bb.15. faszegekkel összeerősített épületek, óriásfenyőkkel készült házfalak a zalaegerszegi néprajzi muzeumban

a/vid/fm/tné/ká/il/hk

1967. szeptember 1.

a zalaegerszegi szabadtéri néprajzi muzeum lakó- és gazdasági épületeit építészeti szempontból öt csoportba sorolták a szakemberek. ezek: mórfa, tömésfa, sövényfa, karóvázasfa és boronafa épületek.

mivel göcsejt még a századforduló idején is nagyrészt erdő borította, a fa jelentette a fő - és csaknem egyetlen - építőanyagot. ezért a falusi lakosság fából emelte lakó- és gazdasági épületeit. leginkább tölgy- vörösfenyő-, ritkábban pedig szelídgesztenyefát használtak építésre. egy közepes nagyságu épület - mint például a göcseji falu-muzeum területén felállított csöde községből származó lakóház - falainak összeállításához mintegy száz hatalmas, 18 méter hosszú fenyőrönköt használtak fel.

a népi építészet jellegzetességei közé tartozik, hogy mesterei nem használtak fűrészelt. a farönköket fejszével munkálták meg, mint ahogy fejszével vágják, azaz hasították a tetőléceket is fenyő vagy égerfából.

a boronaépületek 35-40 centiméter vastag gerendái egymást tartják össze, vagyis az épületek falában a fán kívül nincs semmiféle más anyag. a tetőszerkezetet azonban a népi építészet nagy mesterei sem tudták szegezés nélkül összeállítani. de mivel kovács csak kevés településen akadt, faszegyet használtak. egy-egy épület tetőszerkezetét általában ezer, akácfából faragott faszeggel erősítették össze.

a másfél- két évszázados épületek faanyagának csaknem minden darabja egészséges. a muzeumban történő felállításuk előtt különböző vegyszerekkel konzerválják, s ezzel további évszázadokra óvják meg az enyészettől./mti/

-.-

-13-

8.50/11

9.40/11

KL

bb. 16. tv-film fejr megyérol

vid-fm/fné/ká/gy/hk

1967. szeptember 1.

uj országjáró filmet forgat a magyar televizio fejr megyérol. forgatókönyvét róna tiber írta, rendezője deák istván. a nyolcvan perces film bemutatja a megye jellegzetes tájait, irodalmi emlékeit, székesfehérvárt, dunaujvárost. a főszereplők a fejr megyeiek - valamint keres emil és alfonzó.

a forgatást szeptember közepén fejezik be./mti/

bb. 19. gruziai vendégszereplésre készül a magyar vagon- és gépgyár rába táncgyüttese

vid-fm/tné/ká/gy/bs

1967. szeptember 1.

a győri magyar vagon- és gépgyár rába táncgyüttese ebben az esztendőben ünnepli fennállásának 10. évfordulóját. a népszerű együttes szeptember első felében gruziába utazik vendégszereplésre, tbilisziben, kutaisziban és batumi-ban két alkalommal mutatja be a magyar tájak jellegzetes táncából összeállított műsorát. ellátogat a győri táncsoport győr gruziai testvérvárosába, rusztaviba is, ahol szintén fellépnek. viszonzásként a jövő évben a rusztavi balett-együttest látják vendégül győrről./mti/

bb. 20. százhatvan kilométeres sebességgel szágulhatnak a vonatok újtipusu vasuti betonaljakon

a vid-kz/tné/ká/gy/bs

1967. szeptember 1.

sikeres kísérletek után újtipusu betonaljak gyártását kezdi meg a lábatlani vasbetongyár. az új betontest két vége legyezőszerűen kiszélesedik: oldalirányu mozgása kisebb, teherbírása pedig jóval nagyobb lesz a hagyományos formájúnál. az új elemek az ugynevezett hézagmentes sín pályák építéséhez szükségesek. az ilyen pályatesteken 160 kilométeres sebességgel is szágulhatnak a szerelvények. a lábatlani üzem az idén háromezret készit a „lepkeszárnnyu”, betonidomokból. a máv kísérleti pályáját építik fel velük./mti/

8.55/11

- 14 -

bb. 18. magyar javaslatot fogadott el a jogászok nemzetközi szövetségének kongresszusa

t fe/hné/sr/gy/hk

1967. szeptember 1.

a magyar jogászok képviselőjében hattagu küldöttség vett részt a jogászok nemzetközi szövetségének - az ENSZ konzultatív szervének - varsóban megtartott kongresszusán.

dr. gömőri edit, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem nemzetközi tanszékének munkatársa, a küldöttség vezetője, az mti munkatársának adott nyilatkozatában összefoglalta a kongresszus jelentőségét:

- a kongresszus tárgya a család jogi védelme volt. e kérdést vizsgálva, szinte magából a témából adódott, hogy mind a referátumok, mind pedig a hozzászólások, nemcsak jogi, hanem szociológiai szempontból is elemezték a család jogi védelmének problémáját. a tanácskozást magas színvonal jellemezte, s külön-külön szekcióüléseken vitatták meg, mit tehet a bíróság, a büntetőjog, a munkajog, a szociális biztosítás, a társadalmi szervezetek, s végül a családvédelmet célzó nemzetközi egyezmények a nők társadalmi helyzetének megjavítására. ez utóbbi szekció elnöke a magyar küldöttség vezetője volt.

dr. gömőri edit referátumában a családvédelmet biztosító nemzetközi egyezmények jelentőségéről szólt, s kifejtette ezzel kapcsolatos álláspontját. a beterjesztett magyar javaslatot - amelyet a referátum alapján dolgoztak ki - a kongresszus egyhangulag elfogadta. a határozat egyebek között felszólítja a tagországokban működő jogászokat, hogy tevékenységükkel hassanak oda, hogy kormányaik ratifikálják a családvédelmet szolgáló nemzetközi egyezményeket, s ennek megtörténte után gondoskodjanak ezek gyakorlati megvalósításáról. a magyar javaslat alapján a kongresszus elhatározta, hogy a szervezet jogi bizottsága - dr. gömőri edit elnökletével - egy nemzetközi egyezmény tervezetét dolgoz ki, amelyet az ENSZ elé terjeszt. a határozat végül felkéri a tagállamokat, illetve a tagokat, hogy 1968-ban - amelyet az ENSZ az emberi jogok évének deklarált - aktív tevékenységükkel segítsék elő a nők jogainak érvényrejuttatását.

/folyt. köv./

- 15 -

9.00/11

9.15/12
M

bb. 18. / magyar javaslatot... 1. folyt./ gy

a kongresszus a szövetség vezetésének újjáválasztása során dr. gömöri editet, aki az ensz nők jogaival foglalkozó bizottsága titkárságának több mint öt éven át volt munkatársa new yorkban, alelnökké választotta.

- e megtiszteltetésben - mondta befejezésül a magyar küldöttség vezetője - a magyar jogászok nemzetközi tevékenységének, s munkájuk eredményének elismerése jut kifejezésre./mti/

bb. 21. megjutalmazták a jubileumi munkaverseny legjobbjait a dorogi bányáknál

a vid-kz/tné/ká/gy/bs

1967. augusztus 1.

a dorogi szénmedencében 750 brigád 6 800 tagja vesz részt a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulójának tiszteletére indított munkaversenyben. sikerrel teljesítik a legfőbb célt: a tervezetthez mérten számottevően javították termelékenységi tervüket és a szén minőségét. az év eleje óta az előírtnál átlagosan 27 kalóriával magasabb fűtőértékű szenet termeltek, illetve adtak a fogyasztóknak. csak a minőség javulása révén több mint ötmillió forinttal növekedett a dorogi szénbányák vállalat bevétele. a verseny legjobbjait - mindazokat, akik rendszeresen túteljesítik tervüket és az átlagnál nagyobb a részük a minőség javításában - célprémiummal jutalmazzák. a verseny eddigi szakaszában több mint 300 000 forintot fizettek ki ilyen címen a szénmedence fizikai dolgozóinak./mti/

bb. 22. nagyszabású rendezvénysorozat miskolcon a szovjet tudomány és technika 50 éves jubileuma alkalmából

a vid-fm/fné/ká/gy/hk

1967. szeptember 1.

a mtesz borsod megyei intézőbizottsága több más társadalmi szervezettel közösen szeptember 4-18 között rendez meg miskolcon, a technika házában a nagy októberi szocialista forradalom félévszázados jubileuma alkalmából a szovjet tudomány és technika 50 éves eredményeit bemutató rendezvénysorozatát.
/folyt. köv./

- 16 -

9.10/11

9.30/11

WV

bb. 22. / nagyszabású rendezvény-..... 1. folyt./ gy

az ország legjelentősebb vidéki ipari központjában a mtesz intézőbizottságához tartozó 28 tagedyesület csaknem ötezer műszaki tagja tájékozódhat részletesen a szovjet tudomány fejlődéséről. a rendezvények során hat kiváló szovjet tudós tart előadást olyan témakörökből, amelyek különösképpen érdeklik a borsodi műszaki értelmiséget. így többek között p.sz. nyeporozsnyij, a szovjetunió energetikai és villamosítási minisztere a szovjetunió energetikájáról és jövőbeni fejlesztési tervlátairól, m.l. vasziljevics, a szovjetunió építési hivatala mellett működő polgári építési és építészeti állami bizottság műszaki igazgatóságának mb. vezetője a lakóházak és gyárépítkezések iparosításának kérdéseiről. g.t. artamonov, a műszaki tudományok doktora a technikai kibernetika fő problémáiról tart előadást.

ezek a témakörök a borsodi műszaki értelmiség körében azért is tarthatnak számot nagy érdeklődésre, mert a sajtószöveden létesített transzformátorállomáson át jelentős mennyiségű villamosenergia érkezik a szovjetunióból hazánkba, szovjet berendezéssel épül az alsózsolcai házgár és a borsodi nagyüzemek technikai fejlesztésében is mind jelentősebb szerepet kap a kibernetika./mti/

bb. 23. sajtóló furással kap vizet a nyiregyházi gumigyár

a vid-kz/tné/ká/gy/bs

1967. szeptember 1.

a nyiregyházi gumigyárat fenyegető vízhiány megoldása, mivel a vezetékeket csakis a nyiregyháza-budapesti vasútvonal alatt vihetik át, közlekedési nehézségeket okozott volna ezen a fontos vasútvonalon. a szakemberek végül is érdekes technikai megoldáshoz folyamodtak. svéd gyártmányú furósajtóló berendezéssel először egy mindössze 165 milliméter átmérőjű „mini-alagutat”, furnak a vasút alatt. később - vízöblítéses furóval - ezt bővítik a kívánt átmérőjűre. ezzel a módszerrel 5 hét, vagyis a hagyományos módszerű építéshez viszonyítva harmadrésznél idő alatt fejezik be az alagut építését, és a vezetékek lefektetését. negyven ember helyett csupán hatot kell foglalkoztatni, de ami a legfontosabb, az építkezés egész ideje alatt zavartalan lesz a vasúti forgalom. a szerelvények teljes terheléssel és sebességgel közlekedhetnek az épülő alagut fölött./mti/

- 17 -

9.15/11

9.20/11
WV

bb.24. magyar és német szakemberek kooperációja a mezőgazdasági vegyszerek káros hatásának felderítésére

a/vid/kz/tneká/il/hk

1967. szeptember 1.

a stuttgart -hohenheimi mezőgazdasági főiskola, valamint a bad-kreutzbachi mezőgazdasági kutatóintézet vendégeként az elmúlt hetekben több napot az NSZK-ban töltött dr. belák sándor, a keszthelyi agrártudományi főiskola rektorhelyettese, a látogatás eredményeként kooperáció alakult ki a nyugátnémet és a keszthelyi tudósok között a mezőgazdaságban használt vegyszerek káros hatásának „feltérképezésére,„ az ezzel kapcsolatos megállapodás szerint kis- és nagyüzemi táblákon egyaránt megfigyeléseket folytatnak. a keszthelyi kutatók bárandpusztai kísérleti telepükön egy 150 holdas parcellán visszaállítják a növényzet „ősi,„ állapotát. ezt a területet teljes egészében vegyszerek nélkül, hagyományos mechanikai módszerekkel művelik, majd hasonló nagyságu kontroll-tábla közelében. az így kapott összehasonlító adatokból megállapíthatják, milyen változások mentek végbe a vegyszerek hatására a talajösszetételben, megfigyelhetik, hogyan hat az állatokra a vegyszerezetlenség, illetve a vegyszerezett takarmány. az érdekes kísérletek lehetőséget adnak arra, hogy az eddiginél szélesebbkörűen érvényesítsék a gyors ütemben kemizálódó mezőgazdasági termelésben az egészségügy 1 szempontokat./mti/

bb.25. megkezdődött az új tanév

i/vt/tm/a/-cz

1967. szeptember 1.

pénteken az ország több mint 5 900 általános és csaknem 600 középiskolájában megkezdődött az 1967-68-as oktatási év. ezen a napon tartották az iskolákban a tanévnyitó ünnepségeket. a tanuló ifjúság első ünnepélyes összejövetelén az igazgatók üdvözölték a diákokat, és külön köszöntötték mind az általános, mind a középiskolák új elsőosztályos növendékeit. ugyancsak a tanévnyitó ünnepségen ismertették az iskolai élet leglényegesebb követelményeit.

a pedagógusok a tanév első napjaiban készítik el a tanmeneteket, összeállítják az ifjúsági szervezet, a napközi otthon, a különböző szakkörök programját, továbbá az osztályfőnöki munkatervet. még ebben a hónapban összehívják az első szülői értekezletet is, hogy az édesanyjakkal, édesapákkal, megbeszéljék az iskolával kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat. egyjudeüleg megválasztják az egyes osztályok szülői munkaközösségét, majd ezek vezetőiből alakítják ki az iskolai szülői munkaközösség választmányát.

a tanévnyitással egyidőben országszerte több új oktatási létesítményt is átadtak rendeltetésének./mti/

bb.26. a kollektív szerződések előkészületeiről tárgyalt a vasas szakszervezet elnöksége

t/sl/tm/a/-cz

1967. szeptember 1.

pénteken ülést tartott a vasas szakszervezet elnöksége és a többi között megtárgyalta a kollektív szerződések előkészületeit. az elnökség elé terjesztett jelentés hangsúlyozza, hogy a kollektív szerződéseknek az új gazdasági mechanizmusban igen nagy lesz a jelentőségük, mert a vállalat és a dolgozók olyan megállapodásait is magukban foglalják, amelyek magasabb szintű jogszabályok csupán elvileg körvonalaznak. ezért fontos a körültekintő előkészítés. mintegy 130 vasipari vállalatnál kötnek kollektív szerződést, sok helyen már létrehozták az előkészítéssel megbízott munkaközösségeket. bár a tervezetek elkészítése a gazdasági szervek feladata, a szakszervezetnek a munka valamennyi fázisában részt kell venniük, s kezdettől törekedniük kell arra, hogy elgondolásaik érvényesüljenek.

az előkészítés számos vállalatnál jól halad, a többi között a medicor művekben, a telefongyárban, az egyesült villamosgépgyárban, a ganz-mávagban, és a villamosszigetelő és műanyaggyárban. az utóbbi két gyár a munkaügyi minisztérium és a szot felkérésére vállalták, hogy a megfelelő támogatással az elsők között, már szeptemberre kidolgozza kollektív szerződését. ehhez természetesen előre megkapják a különféle jogszabályok, például a munka törvénykönyve végrehajtási utasításának tervezetét. a két gyár - s más tárgyak területéről még néhány más vállalat - kollektív szerződését mintaként közreadják, s ezzel a többi üzemet is segítik kollektív szerződéseik kidolgozásában. a kgm-el együtműködve a vasas szakszervezet további 12 vasipari vállalatot kért fel, hogy a két mintaszerződés tapasztalatait felhasználva ugyancsak a többi üzemet megelőzve készítse el kollektív szerződését. a vállalatok egy részénél ugyanis igen vontatottan haladnak az előkészületek, s nekik kívánnak segítséget nyújtani minél több szerződés tapasztalatainak átadásával.

az elnökség foglalkozott azzal is, hogy milyen pontokat célszerű felvenni a kollektív szerződésekbe. véleménye szerint helyes, ha a szerződés rögzíti a munkaviszony valamennyi fontosabb kérdését, például annak keletkezésének, megszűnésének, a próbaidő tartamának, a rendes munkaidő, a szabadság, a túlmunka szabályait. a kollektív szerződésnek magában kell foglalnia a bérezés valamennyi fontos kérdését, a nyereség felosztásának módjait, a kiemelkedő eredményeket elérő dolgozók erkölcsi és anyagi elismerését, a dolgozóknak a vezetésbe való bevonásának formáit. (folyt.köv./

10.00/11

10.40k

11k

bb.26./ a kollektiv.... folyt./a

az elnökség külön felhívja a figyelmet, hogy egyértelműen rögzíteni kell a vállalati gazdasági vezetők és szakszervezeti szervek együttműködésének rendjét, a helyi vállalati szakszervezeti szervek jelenleg olyan jogokkal is rendelkeznek, amelyekre az új munka törvénykönyve nem utal. ez azonban nem jelenti azt, hogy e jogokat ne lehetne továbbra is fenntartani, sőt bővíteni. a vállalat és a szakszervezet megállapodásán, a kollektiv szerződésen múlik, hogy hogyan érvényesülnek a többi között a szakszervezet jogai.

az elnökség végül felhívja a figyelmet az előkészítő munka gyorsítására, hogy a kollektiv szerződések 1968 január 1-én mindenütt életbeléphessenek./mti/

..-

10.15/11

bb.27. bemutatták a jövő évi strand-dívatot

t/kf/tm/il/cz

1967. szeptember 1.

a divatáru nagykereskedelmi vállalat - az okisz laborral és a gyártó üzemekkel közösen - pénteken a Gundel étterem kertjében tartotta hagyományos előzetes fürdőruha és strandcikk divatbemutatóját.

a vállalat mintegy 140 fürdőruhát, strandruhát, shortot és halásznadrágot vonultatott fel. ezek közül választja ki a kiskereskedelem a következő strandszezon alapjául szolgáló modelleket. az 1968 évre tervezett és ajánlott strand-dívat egyébként különösebb változást nem ígér. a női fürdőruhák - a bakfisokét kivéve - többségükben egyrészeseek, hátul mégsem kivágtak. újdonságot csupán az ötletes megoldások jelentenek. több modellel például a vállpánt helyett „nyaklánc”, tartja a fürdőruhákat. a strand-cikkek nagy részét az újabban népszerű frottirból és szintetikus anyagokból készítik./mti/

..-
-20-

10.15/11

10-45K

KL

bb. 28. sajtótájékoztató az új növényvédőszerokről az országos mezőgazdasági kiállításon - péntektől csütörtökig 270 000 látogató

t/cs/lk/a/1e

1967. szeptember 1.

pénteken az országos mezőgazdasági kiállítás fogadóterében sajtótájékoztatót rendezett a budapesti vegyiművek. poros tamás igazgató többek között a kémiai növényvédelem óriási mezőgazdasági jelentőségéről beszélt. a különféle állati és gomba-kártevők, valamint a gyomnövények által okozott mezőgazdasági kár évente meghaladja az 5 milliárd forintot, ezen belül a gyom-károk összege - a rendszeres védekezés ellenére - körülbelül 1 milliárd forint. az utóbbi időben meggyorsult hazánkban is a növényvédő vegyipar fejlődése. a budapesti vegyiművek eddig 40féle növényvédőszert hozott forgalomba, ilyen jellegű gyártmányainak mennyisége tíz év alatt megtízszereződött.

az elkövetkező néhány évben a budapesti vegyiművek számos új, már széles körben kipróbált növényvédőszer forgalomba hozatalát tervezi - mondotta az igazgató - így elsősorban a különböző új gyomirtószer gyártásának bevezetésével foglalkozunk. megkezdjük a réti-, legelő-és erdőgazdálkodásban nélkülözhetetlen gyomirtószer, a trifenoxin gyártásához szükséges üzem építését. a mezőgazdasági üzemek már hosszú évek óta várnak ennek a terméknek. számos, több fajta gyomirtó hatóanyagot tartalmazó kísérleti készítményeink vannak jelenleg szabadföldi kísérleti stádiumban, s újabb módszereket keresünk a szőlőültetvények, a gyümölcsösök, a cukorrépa, a dohány, a káposzta, és az öntözéses kukorica vegyszeres gyomirtásának gazdaságos megoldására.

x x x

a mezőgazdasági kiállítás igazgatóságán összegezték a nyitás óta eltelt egy hét látogató-forgalmát. eszerint augusztus 25, péntek déltől csütörtök estig kereken 270 ezren tekintették meg a kiállítás bemutatóit./mti/

..-
-21-

11.25/11

11-35K

KL

bb.30 megnyilt a szovjet tudomány és technika ötven éve,, jubileumi kiállítás

t sz/lk//p ie /cz

1967. augszept.1.

a városligeti vásárváros területén, mintegy 30.000. négyzetméter térségen, nyolc pavilonban pénteken reggelre nyitásra készen állt a szovjet hatalom félévszázadának tudományos, technikai eredményeit bemutató jubileumi kiállítás. a megnyitó ünnepségre érkezett vendégek a vásár zászlódiszbe öltözött főterén gyülekeztek. a nagyméretű Lenin portré fölött a magyar és a szovjet állami zászlókat, valamint a szovjetunió köztársaságainak zászlóit lobogtatta a szél. a megnyitón részt vett fock jend, a minisztertanács elnöke, apró antal, a minisztertanács elnökhelyettese, az mszmp politikai bizottságának tagjai, dr. ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettese, a politikai bizottság póttagja, pulai árpád, az mszmp központi bizottságának titkára, dr. bíró józsef, dr. norgos gyula, kiss árpád, dr. lévárdi ferenc, nagy józsefné, dr. trautmann rezső, veres józsef miniszterek, dr. rusznyák istván, a magyar tudományos akadémia elnöke, valamint a magyar politikai, gazdasági, tudományos, kulturális élet számos vezető képviselője. részt vettek az ünnepségen a kiállítás megnyitása alkalmából hazánkba érkezett szovjet kormányküldöttség tagjai, vlagyimir kirillin, a szovjetunió minisztertanácsa elnökhelyettese, borisz jegorov űrhajós-orvos, a szovjetunió hőse, mihail lavrentyev akadémikus, a szovjetunió tudományos akadémiájának elnöke. ott volt f.j. tyitov, a szovjetunió magyarországi nagykövete, továbbá a budapesti diplomáciai képviselők számos más vezetője és tagja.

a magyar és a szovjet himnusz elhangzása után dr. ajtai miklós lépett az emelvényre.

bevezetőben a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány nevében üdvözölte a szovjet kormányküldöttséget és a megnyitó ünnepség többi résztvevőjét, majd így folytatta:

nem pusztá udvariasság és közhely, ha megállapítom: megtisztelő számunkra, hogy ezt a kiállítást szovjet barátaink első alkalommal hazánk fővárosában rendezték meg.

az itt bemutatásra kerülő gazdag és sokrétű anyag természetesen csak jelképes izelítő abból a hatalmas tárházból, amit a szovjet tudomány és technika az elmúlt félévszázad alatt alkotott. az októberi szocialista forradalom hazája megnyitotta a szovjet emberek előtt a kezdeményezés zsilipeit. ennek beérő gyümölcseit láthatjuk itt a kiállítás pavilonjaiban. éppen ezért ez a nagyszabású, gondosan előkészített bemutató nem csupán műszaki tudományos és technikai érdekességek gyűjteménye, hanem egyben mély emberi, társadalmi, politikai mondanivalót is tükröz. /folyt köv ./

11.50/11
12.05K
/K/

-22-

bb.30. megnyilt a szovjet ..... 1.folyt /p

nehéz ennek a kiállításnak az anyagát átfogóan jellemezni. a szovjet nép, a szocialista ember, a szocialista tudomány és technika nagyszerű és eredményes harcát mutatja be a világűr végtelen térségeinek meghódításától az atom legkisebb részecskéi törvényeinek feltárásáig. a kiállítás egyben bemutatja, hogy az önmagában is lenyűgöző tudományos eredmény hogyan válik kézzelfogható, technikai valósággá. láthatjuk a vosztok űrhajót, a mesterséges holdakat, új, különleges rendeltetésű atomerőmű-típusokat, és az embert szolgáló technikai vívmányok ezer változatát. és a tudományos és technikai eredmények jellege és egésze világosan mutatja nekünk a tartalmat és a célt; a szocialista humanizmust, azt, hogy mindez az emberért van, az embert szolgálja.

korunkban a tudomány egyre inkább termelő erővé válik. munkánk, törekvéseink egyetlen végső célja, hogy a dolgozó ember jobban, szebben, boldogabban és kulturáltabban éljen. a gazdasági fejlődés a technika előretörése nélkül, - ez viszont a tudomány gyors fejlődése nélkül - elképzelhetetlen. nem kétséges, hogy a tudomány szerepe a társadalmi fejlődésben egyre nő; akár a gazdasági ráfordításokat vizsgáljuk, akár a tudományban dolgozók számát vesszük figyelembe, gyorsabban növekszik, mint a termelés, a nemzeti jövedelem, és mint a fejlődés több más mutatója.

- a „szovjet tudomány és technika 50 éve,, kiállítás egyértelműen tükrözi, hogy a szovjet hatalom mélységesen felismerve a tudomány szerepét a társadalom fejlődésében, sikeresen valósítja meg a fejlődésnek ezt a törvényét a gyakorlatban.

- a tudomány sikeres művelése századunkban új jelleget öltött. a tudományos eredmények elérése mind inkább kollektív társadalmi tevékenység, egy-egy jelentős tudományos és technikai sikert mind inkább csak a kutatók széles kollektívájának, kutatóintézeteknek szoros együttműködésével lehet elérni. az egyes ember izolált tudományos alkotása egyre ritkább és valószínűtlenebb, a tudományok ilyen jellegű változása, a tudományos kutatás szélesedése és társadalmi jellege természetesen és törvényszerű.

a tudomány fejlődésének mai jellemvonásai, szerepének növekedése és a társadalmi jellege világossá teszi előttünk, miért sikerült a szovjet népnek, a szovjet államnak ezeket a hatalmas, valóban lenyűgöző tudományos eredményeket elérnie. nyilvánvalóan azért, mert a tudomány fejlődésének mai jellege a szocializmusnak, a szocialista tervgazdálkodásnak kedvez. ott fejlődik leggyorsabban a tudomány, ahol a dolgozó nép saját kezébe vette sorsát, ahol a fejlődés irányítása - a tudományt is beleértve - tudatosan, a szocialista tervgazdálkodás alapján folyik. aki e kiállítás anyagát áttekinti, aligha tud vitába szállni az érvekkel, amelyek a szocialista tervgazdálkodás fölényét, erejét bizonyítják. /folyt köv /

12.05/a
12.05K
/K/

- 23 -

bb.30. megnyilt a szovjet ..... 2/folyt /p/

- kedves vendégeink! mint már említettem, ennek a kiállításnak kettős arculata van. az egyik mindaz a tudományos és műszaki eredmény, amelyet érdeklődéssel és elismeréssel megtekinthetünk, a másik: az emberi, társadalmi, politikai háttér, amely az alkotások mögött van. ez a kiállítás csak úgy ad egy-egy benyomást, ha mind a két arculatát egyszerre látjuk.

-a szovjet tudomány félévszázados fejlődését dokumentáló kiállítás a szovjet nép 50 éves ereoményes erőfeszítéseit is tükrözi, annak az országnak tudományos eredményeit, amely a világ első szocialista állama és a közeljövőben ünnepli születésének 50. évfordulóját.

A szovjetunió sok szempontból sajátos ország, sajátosak a viszonyai. a szovjetunió az első hatalom a világon, amelynek céljai, törekvései, érdekei azonosak és egybeesnek a haladás, az emberiség szebb jövője, a béke, a szabadság eszméivel, céljaival. a most megnyitó kiállítás a szovjet hatalom 50. évfordulójának küszöbén hiven tükrözi ezt.

kedves vendégeink! engedjék meg, hogy kormányunk nevében köszönetet mondjak a szovjet kormány küldöttségének, szovjet barátainknak, hogy ezt a nagyszerű kiállítást megrendezték, s hogy ezt valamennyien megtekinthetjük. /folyt köv ./

bb.29. a lottó e heti nyerőszámai

lk/p/

1967. szept. 1.

A sportfogadási és lottó igazgatóság tájékoztatása szerint budapesten, a mezőgazdasági kiállítás szabadtéri színpadán megtartott lottósorsoláson a 35. játékhéten a következő számokat húzták ki:

22, 67, 68, 72, 81.

/mti/

--

12.00/lm

- 24 -

12.20K

WV

bb.31. közlekedési balesetek

i fe /lk /p cz

1967. szept. 1.

csorván egy pótkocsis tehergépkocsiról, amelyet komjáti jános 23 éves gépkocsivezető vezetett, leszakadt a pótkocsi és összeütközött egy vele szemben szabályosan közlekedő motorkerékpárral, amelynek vezetője szabó károly 52 éves lakatos olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt.

a halálos baleset ügyében vizsgálat indult.

budapesten a főtí ut és a megyeri ut kereszteződésében palágyi miklós 53 éves meős személygépkocsijával szabálytalanul kanyarodott és összeütközött egy motorkerékpárral, amelynek vezetője nagy péter 21 éves lakatos életveszélyesen megsérült. palágyi miklóst a rendőrség őrizetbe vette, .

a xix. kerületben az áram utca és a bem utca kereszteződésében nagy zoltán 34 éves gépkocsivezető, sárospataki lakos személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy kerékpárral, amelynek hajtója, guti jános 14 éves iskolai tanuló súlyosan megsérült.

a xx. kerületben a nagy sándor utca és a nagykörösi ut kereszteződésében szabó kálmán 22 éves sofőr egy 51-es autóbusszal nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy motorkerékpárral, amelynek vezetője gimmeshi istván 46 éves eladó súlyosan, s póttutasként utazó felesége könnyen megsérült. az autóbussz figyelmetlen vezetője ellen eljárás indult./mti/

--

12.15/p

12.20K

WV

-25-

bb 30. /megnyilt a szovjet ...3. folyt./-Lm

dr. ajtai miklós beszéde után vlagyimir kirillin üdvözölte a megnyitőünnepség résztvevőit.

- nagy örömmre szolgál, hogy itt, a szovjet tudomány és technika jubileumi kiállításán üdvözölhetem önöket. nagy jelentőséget tulajdonítunk ennek a kiállításnak elsősorban azért, mert bizonyosága és egyúttal újabb tényezője a szovjetunió és Magyarország eredményesen fejlődő együttműködésének, a népeink között erősödő politikai, gazdasági, tudományos, műszaki és kulturális kapcsolatoknak.

- a kiállítás különös jelentőségét az adja, hogy a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulójának előestéjén nyitjuk meg. olyan esemény jubileumához kapcsolódik, amely megnyitotta a világ szocialista megújulásának korszakát, a kapitalizmusból a kommunizmusba vezető korszakot, és amely egyúttal a tudományos kommunizmus eszméinek gyakorlati megvalósítását jelenti.

- a szovjet hatalom évei alatt a forradalom előtti oroszország az elmaradt agrárállam hatalmas ipari országgá változott. ezt bizonyítja a mostani kiállítás is.

- a kiállítás látogatói megismerkedhetnek a szovjetunióknak a tudomány és technika különböző területein elért vívmányaival, megláthatják, milyen hatalmas jelentőséget tulajdonít a mi országunk a tudománynak. nyilvánvalóan a magyar tudósokat és szakembereket is érdeklik azok az új különleges tulajdonságokkal rendelkező anyagok, amelyeket a szovjet tudomány hozott létre, és amelyeket már széleskörűen alkalmaznak a népgazdaság számos ágazatában. bizonyára érdeklődéssel fogadják az energetika, a kvantum-elektronika, az atommagfizika eredményeit. a kiállításn láthatják a világ legnagyobb - 4 millió 100 ezer kilowatt teljesítményű vízierőművének, a bratszki vízierőműnek a makettjét. bemutatjuk itt egy 2,400.000 kilowattos erőműnek, a novovoronyezsi és a bjelozszki atomerőműnek és a világ első szállítható atomerőművének a makettjét, továbbá termionukleáris reaktorokat, egy 2 700 köbméteres kohókemence modelljét és az új technika sok más alkotását.

/folyt.köv./

12.30/Lm

B. 2012
ML

-26-

bb 30. /megnyilt a szovjet ...4. folyt./-Lm

- a kiállítás bizonyítja, milyen nagy jelentőséget tulajdonítanak a szovjetunióban a természeti kincsek tanulmányozásának, felkutatásának és felhasználásának. modelleken mutatjuk be a szén, az érc és más a szovjetunióban bőségesen található hasznos ásványok kitermelésének fejlett módszereit.

- a szovjetunióknak az űr meghódítása terén elért eredményeiről a kiállítás egyik leggazdagabb és legsokrétűbb része nyújt áttekintést. ismerteti azokat az eszközöket, amelyek segítségével elsőként juttattak fel embert az űrbe. eredeti nagyságban látható a vosztok hordozórakétája, a hajtóművel együtt. látható a „proton”, űrállomás, továbbá automatikus bolygóközi űrállomások, az úgynevezett lunyikok, s a kozmosz-sorozatba tartozó mesterséges szputnyikok, amelyek száma meghaladja a 170-et.

- kedves elvtársak! - most különös jelentősége van annak, hogy országaink tudományos együttműködését tovább bővítsük, még jobban szervezzük, s erősítsük a tudományos kutatóintézetek, a felsőoktatási intézmények és a vállalatok közvetlen kapcsolatait. bizonyosak vagyunk benne, hogy a mostani kiállítás elősegíti e feladatok megoldását.

- évről-évre erősödik a szovjet és a magyar nép barátsága, egysége. magasra értékeljük ezt a barátságot, és arra törekszünk, hogy tovább fejlesszük. országaink között a nemzetközi kérdéseket illetően is teljes a nézetazonosság. ez különösen fontos most, amikor az imperializmus a föld különböző részein fegyverekkel akarja megállítani a népek felszabadító harcát. a szovjetunió a testvéri országokkal együtt határozottan a vietnami nép mellett áll, sikra száll a vak elleni amerikai agresszió megszüntetéséért, az amerikai katonáknak és csatlósáknak cél-vietnamból való kivonásáért, továbbá azért, hogy az izraeli területtrablók kivonuljanak a megszállt arab területekről és felszámolják az izraeli agresszió következményeit, s általában a náborus tüzfészek likvidálásáért, a békéért, és a népek biztonságáért.

/folyt.köv./

12.45/Lm

B. 2012
ML

- 27 -

bb 30. /megnyilt a szovjet ...5. folyt./-lm

ezután v. kirillin felolvasta a.n. kosziginnak a szovjet-unió minisztertanácsa elnökének a kiállítás megnyitása alkalmából küldött üzenetét:

„kedves magyar barátaink! tisztelt látogató közönség!

nagy meglepedésemre szolgál, hogy a szovjet szocialista köztársaságok szövetsége kormányának nevében, valamint saját nevemben szívélyesen üdvözölhetem önöket a szovjet tudomány és technika ötven éve,, című jubileumi kiállításon.

amidőn a kiállítást a magyar népköztársaság fővárosában a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulójának küszöbén megnyitjuk, örömmel mutatjuk be magyar barátainknak a szovjet dolgozók, tudósok és szakemberek által a tudomány és technika fejlődése terén a szovjet hatalom évei alatt elért eredményeket.

meggyőződésünk, hogy a kiállítás elősegíti az országaink közötti tudományos-műszaki együttműködés további fejlődését a szovjet és magyar nép testvéri barátságának tovább erősödését.

élve az alkalommal, kívánok önöknek boldogságot, jó egészséget és további jelentős sikereket a szocializmus építésében magyarországon.,,

vlagyimir kirillin a következő szavakkal fejezte be beszédét:

- köszönetet szeretnék mondani a magyar elvtársaknak azért a nagy segítségért, amelyet a kiállítás megszervezéséhez nyújtottak.

- a szovjet kormány nevében ,,a szovjet tudomány és technika ötven éve,, jubileumi kiállítást megnyitottnak nyilvánítom.

ezután vlagyimir kirillin átvágta a piros-fenér-zöld színű szalagot, amelynél magyar ruhába öltözött leányok sorakoztak.

a megnyitó beszédek elhangzása közben ,,kiegyenesedett,, 45 fokos szögben felemelkedett a vosztok hordozórakétája, rajta a 4 725 kilós űrhajóval, amellyel a szovjet tudomány és technika annak idején megkezdte a világűr meghódítását.

a megnyitóünnepség után a vendégek körsétára indultak, hogy megtekintsék a kiállítás gazdag anyagát.

/folyt.köv./

12.55/lm

13.30 k

ll

- 28 -

bb.32. husz évi szabadságvesztésre ítélték a vasdorongos támadót

vid/fm/tné/il/cz

1967. szeptember 1.

a székesfehérvári megyei bíróság ítéletet hirdetett a többszörösen büntetett előéletű fiatal korában már gyilkosságért is elítélt kanász józsef sárpentelei lakos bűnügyében.

kanász józsef ez év június 25-én nem sokkal szabaddalása után, székesfehérvárra ment. előzőleg behatolt volt felesége sárpentelei lakására és tetteleg bántalmazta őt. székesfehérváron felkereste régi ismerősét, halász józsefnét, és száz forintot kért tőle. az öregasszony nem adott neki pénzt, kanász eltávozott, de este visszalopódzott és halászné udvarán a disznóólba rejtőzött. éjjel két órakor bemászott halászné konyhaablakán, pénz után kutatott és az alvó öregek szobájába is bement. mikor az asszony felbédredt, kanász az udvaron talált négy kilós vasdoronggal ütlegelte, majd az asszony férjét is többször fejbesujtotta. a házaspár súlyos de - szerencsére - nem életveszélyes sérüléseket szenvedett.

a tárgyaláson derült ki, hogy a vádlott 1964 őszén akkori felesége két éves kislányát is bántalmazta s a lábát is eltörte. a család akkor eltitkolta az ügyet a rendőrség előtt.

a székesfehérvári megyei bíróság kanász józsefet több emberen, visszaesőként nyereségvágyból előre kitervelt módon elkövetett súlyos testi sértésért éjjel, erőszakkal elkövetett magánlakásért, halmazati büntetésként husz évi szabadságvesztésre ítélte és tíz évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától. az ügyész súlyosbításért fellebbezett./mti/

..-

bb.33. a harmadik új bölcsőde sarkadon

vid/fm/tné/il/cz

1967. szeptember 1.

sarkadon pánteken átadták rendeltetésének a 30 személyes korszerű bölcsődét, amely a harmadik ilyen intézmény a községben. ezzel összesen 100 kisgyermek bölcsődei elhelyezését oldották meg sarkadon. a nagyobb gyermekek részére négy óvoda áll rendelkezésre./mti/

13.10/lm

-1440 p

- 29 -

bb.34. augusztusban az előző hónapokhoz viszonyítva ezerháromszázzal több gáztűzhely készült salgótarjánban

a/vld/fm/tné/il/cz

1967. szeptember 1.

az év első felében részleteiben is kielégítette a kereskedelem igényeit a zománcipari művek salgótarjáni tűzhelygyár-egysége, júliusban azonban az emlékezetes kánikulában nem menetelt úgy a munka, mint máskor. a melegüzemi munkásokat gyártóról időjárás ugyanis a tűzhelygyárral kooperáló üzemek dolgozóit is sújtotta, ami az általuk gyártott alkatrészek mind gyakrabban jelentkező hiányában mutatkozott meg. hétszáz gáztűzhellyel gyártottak kevesebbet júliusban, mint amennyit a megrendeléseken alapuló terv előírt számukra. így augusztusban az elmaradás pótlását tüzték ki célul, s a jobb együttműködés a kooperáló vállalatokkal, az üzemben, a szerelőszalagoknál jobban szervezett munka meghozta az eredményt.

a statisztikai adatok arról tanuskodnak, hogy ez év augusztusában egyedülálló termelési rekord született: ezerháromszázzal több gáztűzhelyet gyártottak, mint az előző hónapban, és a teljes termelés számadatai szerint csaknem tízezer gáztűzhely készült augusztusban a salgótarjáni tűzhelygyárban./ mti/

--

bb.35. a fővárosi hajózási vállalat közli,

j/ie/il/cz

1967. szeptember 1.

hogy szeptember 4-től a lágymányos-margitsziget-felső, és a jászai mari tér - pünkösdfürdő közötti járatán az utóidényre érvényes menetrend szerint a hajó k naponta 9-től 19 óráig

közlekednek. a lágymányos - margitsziget-felső között 20 - kedvezőtlen időjárás esetén 40 - jászai mari tér és pünkösdfürdő között hétköznapokon óránként szombaton és vasárnap 30 perccel követik egymást a hajók.

a nagyszombat utca - margitsziget - palatinus közötti átkelőjáratot szeptember 11-én a vállalat leállítja./mti/

--

-30-

13.25/11

-442P

se

bb.37. megkezdte munkáját az építő szakszervezetnek 30. kongresszusa - javaslat az építőipar külön téli és nyári munkarendjére

t/sb/j/il/cz

1967. szeptember 1.

az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének 30. kongresszusa pénteken megkezdte kétnapos munkáját az építő dózsa györgy uti székházában. csaknem 300 000 szervezett munkás képviselőjében mintegy 380 választott küldött továbbá az építésügy állami és társadalmi szervezeteitől meghívott többszáz vendég von mérleget az utóbbi négy és fél évben végzett szakszervezeti munkáról, s vitatja meg a további feladatokat. a kongresszuson résztvett apró Antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. Trautmann Rezső építésügyi és városfejlesztési miniszter, és Somoskői Gábor, a szot titkára. eljött a magyar építő tanácskozására Veikko Porkkala, az szvsz építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezetei nemzetközi szövetségének főtitkára.

Reszegi Ferenc, a szakszervezet elnöke nyitotta meg a kongresszust. ezután Gyöngyösi István főtitkár egészítette ki szóbeli beszámolójával a szakszervezet központi vezetőségének írásos jelentését.

mindkét beszámoló rámutat az építő-, fa- és építőanyagipar gyors műszaki fejlődésére. csupán az évm építőipari vállalatok dolgozóinak munkáját 40 000 gép segíti, s így az építőipari termelés növekedésének tulnyomó részét már a termelékenység fokozásával érték el. tavaly már mintegy 8300 lakást építettek fel folyamatos építésszerelési módszerrel. országos átlagban viszont még túlságosan elhúzódnak a lakásépítkezések. tavaly csak néhány vállalat teljesítette az előírást, amely átlagosan tíz hónapban szabta meg a lakóházak felépítésének idejét.

az ország lakásgondjának enyhítése érdekében a szakszervezet központi vezetősége az építésügyi és városfejlesztési minisztériummal egyetértésben felülvizsgálta, milyen meglapozott tartalékok állnak az építőipar rendelkezésére. ezek alapján a harmadik ötéves terv időszakára tízezer terven felüli lakás építését vállalták.

/folyt.köv./

13.25/11

-442P

se

- 31 -

bb.37./ megkezdte munkáját...1.folyt./ il

a termelés növekedésének megfelelően javultak az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók élet- és munkakörülményei. a bérpolitikai intézkedések következtében a beszámolási időszakban 12 százalékkal emelkedtek az átlagbérek. az évm vállalatoknál az egészségre ártalmas és a különösen nehéz fizikai munkakörökben végrehajtott részleges munkaidőcsökkentéssel majdnem 15 000 dolgozó tért át a rövidített, 42, 40, illetve 36 órás munkahétre.

a beszámoló hangsúlyozza: a bérfejlesztés korábbi módszereinek változása a szakszervezeti bizottságok munkamódszereinek módosítását is megköveteli: a bérek növelésének megalapozására a többletnyereség megteremtését is szorgalmazniuk kell. aminthogy a juttatások sorsa most már a vállalatok kezébe kerül, a szakszervezet központi vezetősége azt javasolja, hogy tartsák fenn továbbra is mindenütt az üzemi étkeztetést különösen pedig az építőiparban ahol ez a juttatás, valamint a kedvezményes utazás és a munkásszállás, egyúttal a termelés feltétele is.

a 44 órás munkahét fokozatos bevezetésének módját és formáit majd a vállalatok választják meg. általános és helyes törekvés a szabadnapok számának növelése de ez csak azokban az iparágakban célszerű, ahol megfelel a termelés szerkezetének, mint a faiparban és az anyagipar egyes területein. az építőiparban, valamint a téglá-, cserép-, kő- és kavicsiparban, ahol a termelés alakulását még jelentősen befolyásolja az időjárás, kedvező lehet a különböző téli és nyári munkarend. ezekben tavasszal és nyáron fenntarthatnák a jelenlegi 48 órás munkahetet, a három téli hónapban pedig az egész évi munkaidőcsökkentési keret felhasználásával már csak 30-32 órás munkahétben dolgoznának. ezt a javaslatot természetesen előbb még széles körű vitára kell bocsátani, meg kell hallgatni az érintett dolgozók véleményét, és részletesen ki kell dolgozni bérügyi vonatkozásait.

a szakszervezet központi vezetőségének írásos és szóbeli beszámolója, valamint a határozati javaslat felett pénteken délelőtti megkezdődött a vita. a kongresszus szombaton folytatja munkáját.
/mti/

13.20/Lm

1442 P

el

-.-
- 3 -

bb 38. időjárásjelentés

Lk-Lm

1967. szeptember 1.

a meteorológiai intézet jelenti 1967. szeptember 1-én, pénteken 12 óra 45 perckor:

szórványosan záporok, zivatar

európa déli részein továbbra is kevés a felhő, a reggeli órákban párák, helyenként ködös az idő. máshol az óceánról áramló hűvösebb, nedvesebb levegő felhős, sokfelé esős időjárást okoz. a csütörtökön mért hőmérsékleti csúcserkékek általában 2-6 fokkal magasabbak voltak a legutóbbi öt év átlagánál.

hazánkban csütörtökön változó felhőzet mellett 5-12 órán keresztül sütött a nap. eső sehol sem hullott. napközben a hőmérséklet 24-29 fokra emelkedett. ma hajnalban az ország területén 9-18 fok közötti hőmérsékletet mértek. a nyugati megyékben néhány helyen zápor, zivatar keletkezett. a reggel 7 óráig leesett eső mennyisége azonban sehol sem haladta meg a 2 millimétert. délelőtti országsszerte változóan felhős idő volt, a dunántúli egyes helyeiről újabb esőt, zivatart jelentettek. 11 órakor a hőmérséklet 20-26 fokra emelkedett.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 21.5 fok volt, a sokévi átlagnál 1.8 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 25 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor síófoknál 21 fok volt.

várható időjárás szombat estig: változó mennyiségű felhőzet, szórványosan záporok, zivatarok. mérsékelt nyugati, északnyugati szél. a zivatarok idején átmeneti szélrozsódás. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 11-16 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 25 fok körül.

a duna vízállása budapestnél 224 centiméter./mti/

13.35/il

1442 P

el

-.-
-33-

bb 36. a fővárosi fürdőigazgatóság közli

tm-lm ie

1967. szeptember 1.

hogyan a Lőrinci strandfürdő szeptember 3-án, vasárnap este bezár./mti/

--

bb 39. sajtótájékoztató a szombaton nyíló két nemzetközi bélyegkiállításról

t kf/kf-lm ie

1967. szeptember 1.

a magyar bélyeggyűjtők országos szövetsége az országos idegenforgalmi hivattal pénteken közös sajtótájékoztatót rendezett a városligeti műjépgálya éttermében, ahol a szombaton nyíló két nemzetközi bélyegkiállítás programját ismertették.

siklósi norbert, a magyar újságírók szövetségének főtitkára egyebek között ismertette a magyar filatelisták mozgalom fejlődését. a hazai bélyeggyűjtők tábora másfél évtized alatt 5 000-ról csaknem kétszázezerre növekedett. a mostani két kiállítás nemcsak a hazai filatelisták körében kelt érdeklődést, sok külföldi látogatót is várnak. hazánkban első ízben kerül sor nemzetközi légitársaság bélyeg kiállításra, a nemzetközi idegenforgalmi bélyegkiállítás pedig világviszonylatban is az első. a kiállításra 30 ország mintegy 400 neves filatelistája küldte el csaknem 200 000 bélyeg felülről értékes gyűjteményét. a tájékoztató ismertette a nemzetközi esemény programját, amelynek során a kiállítással egyidőben budapesten tartja évi kongresszusát a fisa, a nemzetközi aerófilatelisták szervezete.

dr. nagy lászló, az országos idegenforgalmi hivatal főosztályvezetője a nemzetközi idegenforgalmi év alkalmából megrendezett bélyegkiállítás jelentőségéről beszélt, dr. wurm ferenc, a postavezérgazgatóság szakosztály vezetője pedig a kiállításokkal kapcsolatos új bélyegekről, különleges alkalmi bélyegzőkről, s az egyéb postai rendezvényekről adott tájékoztatást. végül a rendezőbizottság bemutatta a bnv négy pavilonjában elhelyezett bélyeg gyűjteményeket. az aerofila 67. és a nemzetközi idegenforgalmi bélyegkiállítást a közönség szeptember 3-10 között tekintheti meg./mti/

13.32/lm

--
- 34 -

-1440 P ee

bb 40. a magyar vöröskereszt nyilatkozata a japánban élő koreaiak hazatelepítése ügyében

lk-lm -cz

1967. szeptember 1.

a magyar vöröskereszt nagy meglepéssel fogadta az utóbbi években azokat a híreket, hogy a japánban élő koreai állampolgárok hazatelepítése a koreai népi demokratikus köztársaságba eredményesen és zökkenőmentesen történik.

a knkd és japán vöröskereszt társaságai között 1959-ben megkötött repatriálási egyezmény ugyanis azokra a mélyreható emberbaráti elvekre épült, amelyek az egész világon vezérlik a vöröskereszt-mozgalom tevékenységét. az egyezménynek ez ideig több mint 87 000 koreai köszönheti, hogy kívánságának megfelelően visszatérhet biztos megélhetést nyújtó hazájába, honfitársai közé.

éppen ezért a magyar vöröskereszt meglepetéssel értesült arról, hogy a japán kormány 1967. november 12-vel egyoldalúan beszünteti az egyezmény végrehajtását és így módon befejeztnak tekinti a japánban élő koreaiak hazatelepítését, akik közül jelenleg is tömegesen várnak a hazatérésre.

a világ haladó közvéleményével együtt a magyar vöröskereszt is elítéli az emberi jogok alapvető elveinek ez t a súlyos megsértését, amiért a japán kormányra hárul a felelősség, s az egyetlen és igazságos megoldásnak azt tekinti, ha az 1959-es megállapodás szellemében tovább folytatódik a hazatérni szándékozó koreaiak repatriálása annak végeleges befejezéséig./mti/

--

bb 41. elismerés a gabonafelvásárlás dolgozóinak: százezer vagonnyi termést vettek át a kombájnok alól - ülést tartott a gabona-tröszt igazgatótanácsa

i cs/nné-lm ie

1967. szeptember 1.

a gabonatröszt igazgatótanácsa pénteki ülésén az ideai gabonafelvásárlás tapasztalatait, eredményeit és a soron következő feladatokat tárgyalta meg. részt vett az ülésen dr. sághy vilmos, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter első helyettese is.

//folyt.köv./
14.40/lm

- 35 -

-1540 P ee

bb 41. /elismerés ...1. folyt./-lm

rékai gábor, a tröszt vezérigazgatója közölte, hogy a terményforgalmi vállalatok közvetlenül a kombájnok alól csaknem százezer vagonnyi gabonát vettek át és szállítottak az állami raktárakba. ez kereken 60 000 vagonnal haladja túl a múlt évi „kvótát”, a felvásárlási eredmények kielégítőek, s már most elmondható: hazai termésből sikerül biztosítani az ország kenyérellátását.

az igazgatótanács a továbbiakban foglalkozott a raktározás problémáival. megállapította, hogy a felvásárló szervezet rendkívül nehéz helyzet elé állította a szokatlanul gyors betakarítás: a tervezett négy hét helyett ugyanis zömében két hét alatt bonyolódott le a gabonafélék betakarítása és átvétele. az őszi betakarítással kapcsolatban a tanács kimondta: a vállalatoknak az átvétel eddiginél jobb megszervezésével, a szállítások gondos előkészítésével kell biztosítaniuk, hogy az őszi termények zökkenőmentesen, minél kisebb veszteséggel kerüljenek fedél alá. a tanácskozáson határozatot hoztak többek között arról, hogy most, a végleges terméseredmények ismeretében, országszerte felvásárolják a termelőüzemekben feleslegként mutató kenyer- és takarmánygabona-készleteket, fokozatosan felszámolják a szabadtéri gabonátároló helyeket, befejezik az ugynevezett naturgabona tisztítását.

a tanácskozáson felszólalt dr. sághy vilmos is, s elismerését és köszönetét fejezte ki a gabonabetakarítást segítő, a felvásárlás sürgős munkáiban helyet állt dolgozóknak./mti/

--

bb 42. megindultak a cukorgyárak

ö vid kz/tné-lm ká

1967. szeptember 1.

a békés, heves és szolnok megye cukorgyáraiban pénteken megkezdődött az idény. az üzemek többsége bővítve, korszerűsítve várta az idei termést. békés megye két cukorrépa feldolgozó üzemében - sarkadon és mezőhegyesen - csaknem 50 millió forintot költöttek ilyen célokra. a bővítés és korszerűsítés eredményeként a két üzem az idén már képes lesz a körzetben termelt 60 000-65 000 vagon répa újév előtti feldolgozására.

/folyt.köv./

14.50/lm

16, p

se

- 36 -

bb 42. /megindultak ...1. folyt./-lm

a heves megyei cukorgyárak - a hatvani és a selypi - hatvan-ezer vagon nyersanyag feldolgozására készültek fel. a hatvani üzemben 20 millió forintos költséggel gépesítették az üzem belüli szállítást, megszüntették a kézi rakodást. a szolnoki cukorgyárban a félévsszázados elő- és főderítőket váltották fel újakkal és korszerűbbekkel. négy új cukorkristályosító vákuumot és új kondenzátor állomást helyeztek üzembe. felújították a korábbi években több balesetet okozott elavult gőz- és légvezetékeket is.

az idény kezdetről szóló vidéki jelentések kiemelik, hogy a cukorrépa hozamai az aszályos idő miatt alatta maradnak a múlt év átlagának. a cukorgyári szakemberek azonban úgy számítják, hogy a minőség pótolja a mennyiségi veszteséget. hevesben az eddigi vizsgálatok szerint a múlt évinél kereken két százalékkal magasabb cukortartalma a répa s nagyjából hasonló a helyzet az ország más vidékein is./mti/

--

bb 43. kiadós eső áztatta a zala földeket

a vid-kz/tné-lm ká

1967. szeptember 1.

pénteken valamivel több mint egy órán át kiadós eső áztatta zala megye határát. a szélcsendes nyárvégi eső kereken 3 hónapos csapadéknélküli időszak után tett pontot. a mezőgazdaság szerint még segít a kukoricán is, hízalja a szőlőfürtöket, s mindenképp megkönnyíti az időszerű talajmunkákat./mti/

--

bb 44. palicz józsef kiállítása szolnokon

vid-fm/tné-lm ká

1967. szeptember 1.

szolnokon, a képcsarnok vállalat aba-novák termében pénteken megnyílt palicz józsef festőművésznak, a szolnoki művésztelep lakójának kiállítása. a megnyitón horváth ferenc, a megyei tanács művészeti felelőse méltatta az ifjú művész munkásságát./mti/

--

15.05/lm

16, p

se

- 37 -

bb 45. „harisnyacsizma”, a lábbeli világdivat újdonsága - szombathelyi cipők sikere a moszkvai ruhaipari világkiállításon

b vid-fm/tné-lm ká

1967. szeptember 1.

teljes az összhang a világ ruha- és cipődivata között, egyebek között ezzel a tapasztalattal érkeztek haza moszkvából, a világ eddigi legnagyobb ruhaipari kiállításáról a szombathelyi cipőipari szakemberek. serdült gyula, a naponta 14 500 pár cipőt gyártó, s 40 országba exportáló szombathelyi cipőgyár főmérnöke többek között elmondotta: a hatalmas ruhaipari kiállításon ott voltak a világ cipődivatjának irányítói az olaszokkal, a franciákkal és a nyugatnémetekkel az élen. a legnagyobb újdonság jelenleg a „harisnyacsizma”, amely a felső lábszárig harisnyaszerűen simul a lábhoz. az erősen nyuló műanyagból készült szokatlan formájú lábbeli máris több országban sikert aratott.

a különböző műanyagok hihetetlen gyorsasággal terjednek a ruha- és a cipőiparban. az ndk-ban és csehszlovákiában e tekintetben különösen nagy az előrehaladás. a cipők nagy csoportja egyszerűsödött, mások tul diszések lettek. anyagukat szabadon hagyják érvényesülni modellben, formában, színben. nagy divat a ruha anyagából készült cipő. kord ruhához például kord cipőt, műbőr-öltözethez műbőr lábbelit hordanak.

a szombathelyi cipőgyár 14 modellel szerepelt moszkvában. nagy sikert arattak a gyermek-, férfi- és női sportcipők.

egy másik szombathelyi szakembercsoport nemrégben angliában vizsgálta meg a „savaria”, cipők angolai fogadtatását, rangsorolását. a különböző külföldi tapasztalatokat figyelembe veszik a gyár műszaki fejlesztésénél./mti/

--

bb 46. ifjusági klubvezetők országos tanácskozása balatonbogláron

vid-fm/tné-lm ká

1967. szeptember 1.

a kisz központi bizottságának kulturális osztálya, a művelődésügyi minisztérium és a népművelési intézet rendezésében pénteken a műm balatonboglári üdülőjében megkezdődött az ifjusági klubvezetők háromnapos tanácskozása. a megnyitó beszéd után előadások hangzottak el többek között az ifjusági klubok életéről, az esztétikai nevelésről, az öntevékeny művészeti mozgalomról, a társadalmi és családi ünnepekről. fontos témája lesz a háromnapos találkozóknak a kisz- alapszervezetek és az ifjusági klubok együttműködésének megvitatása./mti/

15.30/Lm

- 38 -

16 20 P

embargo: 19.00 óráig!!!

bb. 48. magyar államférfiak üdvözlő távirata a vietnami nemzeti ünnep alkalmából

gg/e sr cz

1967. szeptember 1.

ho si minh elvtársnak, a vietnami demokratikus köztársaság elnökének, a vietnami dolgozók pártja elnökének,

pham van dong elvtársnak, a vietnami demokratikus köztársaság miniszterelnökének,

truong chinh elvtársnak, a vietnami demokratikus köztársaság nemzetgyűlése állandó bizottsága elnökének,

kedves elvtársak!

a vietnami nép nagy nemzeti ünnepe, a vietnami demokratikus köztársaság kikiáltásának 22. évfordulója alkalmából a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány és az egész magyar nép nevében testvéri üdvözlőnként küldjük önöknek és a harcoló vietnami népnek.

dolgozó népünk csodálattal és elismeréssel követi vietnami testvéreinknek az amerikai imperialista betolakodók elleni hősi küzdelmét. az internacionalizmus nemes érzéseitől vezettetve egyek vagyunk önökkel igazságos harcukban. szívünk parancsára a jövőben is készek vagyunk minden szükséges, tőlünk telhető segítséget megadni hős népüknek. meggyőződésünk, hogy harcukat győzelem fogja koronázni.

testvéri üdvözléssel:

kádár jános,
a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára,

losonczi pál,
a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke,

fock jeno,
a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke.

x x x

péter jános külügyminiszter, a vdk nemzeti ünnepe alkalmából táviratban üdvözölte nguyen duy trinh-t, a vdk külügyminiszterét. a hazafias népfront országos tanácsa a vdk hazafias arcvonala elnökségét, az országos béketanács a vdk békebizottságát köszöntötte levélben az évforduló alkalmából. /mti/

15.40/Lm

- 39 -

16 20 P

bb. 49. tanévnyitás vidéken - új iskolákkal, tantermekkel bővült az oktatási hálózat

ő vid-fm/fné/ká/gy/cz

1967. szeptember 1.

a szeptember 1-i - pénteki - tanévnyitó alkalmából számos vidéki városban és községben új iskolákat, tantermeket vettek birtokukba a diákok.

Borsod megyében - ahol mintegy 500 rendbehozott és ki-csinosított általános iskolában több mint 90 ezer gyermek kezdte meg az új tanévet -, a körzeti iskolákat 44 tanteremmel bővítették. többek között Szendrőn, Putnokon és Cigándon építettek új tantermeket részben a községfejlesztési alaphól, részben társadalmi hozzájárulással. Ózdon átadták a megye első önálló ipari jellegű, 12 tantermes szakközépiskoláját, amelyre 16 millió forintot költöttek. az itt tanuló diákok tanulmányaik során gépészeti és elektrotechnikai szakismereteket szereznek. Miskolcon két új általános iskolát avattak: a 2. körülethez tartozó görömbölyön nyolc - a szentpéteri kapui városnegyedben pedig 12 tantermes általános iskolát adtak át rendeltetésének.

Salgótarján új városközpontja két korszerű iskolával gazdagodott. a 16 tantermes gimnáziumot már múlt ősszel birtokukba vették a diákok, az ugyancsak 16 tantermes általános iskolát pedig a nyár elején készítették el az építők, s így most pénteken a korszerű intézményben tartahatták tanévnyitó ünnepségüket a kisdiaékok.

Székesfehérvárott is több új létesítmény segíti a jobb, korszerűbb oktatást. a ságvári endre gép- és híradásipari technikum főépületét emeletráépítéssel bővítették. mintegy 240 növendék kezd meg itt az új tanévet. a város egyik legnagyobb tanintézményébe, a petőfi általános iskolába a nyáron új központi fűtőberendezést szereltek be. a fejér megyei Lajoskomárom községben 75 személyes általános iskolai kollégiumot adtak át a környező falvak iskolásgyermekéi részére.

a somogy megyei általános iskolákban mintegy ötezer elsőosztályos, a gimnáziumokban és a szakközépiskolákban több mint másfélezer elsőéves kezd meg tanulmányait. jelentősen megnövekedett az iparitanulók száma: a megyében több mint négyezer, ebből a megyeszékhelyen kilencszáz fiatal tanul különféle szakmákat.

/folyt. köv./

15.45/Lm

10472el

16.00 P

- 40 -

bb. 49. /tanévnyitás.... 1. folyt./ 99

a megye hat mezőgazdasági szakmunkásképző iskolájában több mint ezren sajátítják el a növénytermesztési, állattenyésztési, gépszerelői és egyéb szakismereteket. növekedett a falusi kollégiumok befogadóképessége is: többek között Igalban, Marcaliban és Kutason bővítették a már meglévő kollégiumokat.

Vas megyében a tanévnyitó nybján három új iskolát vettek birtokukba a diákok. Szombathely szentkirályi peremkerületében négy tantermes általános iskolát létesítettek a lakosság közreműködésével. Ikerváron, a batthyányak rába-parti volt kastélyában működő fiúnevelő intézet szintén négy tantermes iskolával gazdagodott. az Őrség egyik kis falujában, viszkon is új iskola fogadta a gyermekeket. a szombathelyi hadnagy utcai 8 tantermes szakközépiskolát szeptember közepén adják át rendeltetésének.

Szabolcs-szatmár megyében 34 új tanteremmel gazdagodott az oktatási hálózat. ezeket főként a nagyobb településeken építették. elsősorban arra törekedtek, hogy nyíregyháza peremkerületeiben - ahol az átlagnál nagyobb a gyermekek száma - szüntessék meg a tanteremhiányt. új iskolát kapott Jánkmajtis, Kocsord, Hodász, Aranyosapáti és Tiszavasvári. a nyírség tanyavilágában hat nemzetiségi iskolát nyitottak./mti/

..

bb. 47. toronyház a szegedi nagykörúton

a vid-fm/tné/ká/gy/cz

1967. szeptember 1.

a csongrád megyei építőipari vállalat befejezte szeged egyik legnagyobb lakóházának műszaki átadását a nagykörúton. a nyolcemeletes, csaknem 30 méter magas lakóházban készült el a körüti új lakónegyed félezredik lakása is. a múlt századi nagy árvíz utáni városrendezés közben kialakult nagykörút fokozatosan nagyvárosias külsőt ölt a felépült többemeletes, színes lakóházak, az újonnan aszfaltozott utbukolat, az egykori lovaglót helyén kialakított virágos parktűkrök, az ostoronyeles lámpatestek révén. további szakaszát is folyamatosan újjáépítik: lebontják az elavult, földszintes lakóházakat és magasépületeket emelnek helyükre./mti/

..

15.50/gy

10472el

16.00 P

- 41 -

sz. i. kozlovnak, a kiállítás főigazgatójának vezetésével először a tudomány és felsőoktatás pavilonját keresték fel. a vendégek érdeklődéssel szemlélték többek között a szovjet fizikai kutatások legújabb eredményeit, köztük azt a különleges eljárással készült üveget, amely négyzetmilliméterenként akár 250 kilogramm erősségű ütést is kiáll. az egyik jelentős kísérletet is tett egy előre odakészített kalapács-csal, de „teljesen eredménytelenül... ugyanez az üveg - amelynek alapanyaga egyébként a közönséges ablaküveggel azonos - teljes körben hajlítható meg anélkül, hogy eltörne.

amint a szovjet szakértők elmondták, most első ízben mutatják be külföldön ennek a pavilonnak egyik érdekességét, azokat az újfajta mesterséges kristályokat, amelyeknek a kvantumgenerátorok működésében van nagy szerepük. a biokémia eredményei közül nagy érdeklődést váltották ki azok az ábrák, amelyek az emberi és az állati agy felépítése, s ezen keresztül az emberi és állati agyműködés közti különbséget mutatják be.

a pavilonnak a szovjet felsőoktatás fejlődését szemléltető részében - ugyancsak először a szovjetunió határain kívül - olyan berendezéseket állítottak ki, amelyeknek kidolgozásában az egyetemi hallgatók is részt vettek. köztük van a vizsgáztató gép is, amelyet tekintettel a kiállítás színhelyére „megtanítottak”, arra, hogy magyar nyelven is le tudja vizsgáztatni saját szakterületén az érdeklődő közönséget.

az atommagfizikai pavilonban a nukleáris átalakulás békés célú felhasználásának sok érdekes lehetőségét látták a vendégek. köztük a belojarszki erőmű és egy gyors neutronreaktor makettjét. különösen hosszan időztek azonban a novovoronyezsi atomerőmű kicsinyített mása előtt, aminek alapján képet alkothatunk a leendő első magyar atomerőműről is. ugyancsak nagy figyelmet keltett az 1 500 kilowatt teljesítményű hordozható atomerőmű és a különböző laserek.

/folyt. köv./

16.05/gy

1609.2.21

-1640 P

a szovjet műszaki könyvek kiállításának megtekintése után a vendégsereg a „föld és kincsei” pavilonját látogatta meg. hosszan szemlélték azt a hatalmas táblát, amelyen gombnyomásra különböző színekben tűnnek fel a szovjet birodalom nyersanyaglelőhelyei, a földgáz és kőolaj, a szén, a vas, a színes- és ritkafémek, a nemesfémek, a gyémánt, stb. legfontosabb előfordulásai. nagy érdeklődéssel tekintették a kiállított mesterséges gyémántokat, valamint azokat a furóberendezéseket, amelyek a szovjet kőolajat és földgázt hozzák a felszínre. a pavilon érdekességei közé tartozik egy csőhegesztő berendezés makettje is. eredeti mérete olyan 1 220 milliméteres csöveknek állít elő mindössze 2 méter széles lemezekből, amelyeknek a gyártásához a hagyományos eljárás kétszer ilyen széles lemezeket használt.

nagy tetszéssel szemlélték a csak a szovjetunióban található prémekeket, amelyeknek előállításához a szovjet tudósok egészen új prémes állatfajtákat tenyésztettek ki. hosszan időztek a legújabb szovjet folyami hajók, köztük a világ legnagyobb folyami személyszállító hajója, a 2 700 lóerős diesel-elektromos motorral hajtott, háromfedélzetes Lenin modellje előtt.

rendkívül érdekes látványok fogadták a vendégeket az űrkutatás két pavilonjában, amelyekben a kiállított tárgyak a cioikovszkij által elsőnek kidolgozott elvek alapján készült űrhajó-makettől vezetnek el a szovjet űrkutatás legújabb sikeréig. eredeti nagyságában látható itt az elektron-1. és az elektron-2., a 60 millió lóerős rakétával felbocsátott proton 1. és a lunyik-9. percekig állt a vendégsereg a vosztok 1. űrkabinjának kicsinyített mása előtt, amely mellett a katapultálható ülésben ott ült egy űrhajós ruhába öltöztetett bábu, mellette ott volt a felfújható gumicsónak, az összecsomagolt ejtőernyő és az űrutazás számos más kelléke.

a legkellemesebb meglepetés azonban akkor következett el, amikor b. jegorov, a szovjetunió hőse, az orvos-űrhajós vette át a kalauzólást és nagy figyelem közepette elmagyarázta, milyen sugárzási veszélyek fenyegetik az űrben az embert, és milyen módszerekkel - többek között az ugaljok és vetyerok, a két űrkutya közreműködésével - vizsgálták és vizsgálják, hogyan viselkedik az élő szervezet az űrutazás különleges körülményei között.

/folyt. köv./

16.15/gy

1611.2.21

-1640 P

bb. 30. /megnyilt a szovjet... 8. folyt./ gy

a nagy érdeklődéssel hallgatott beszámoló után maga jegorov is csatlakozott a menethez.

az új anyagok pavilonjában többek között a szcintillációs anyagok és egykristályok gyártása terén elért eredményeket szemlélték meg a vendégek, valamint azokat az üvegszálnyalábokat, amelyeknek száalai minden lencse alkalmazása nélkül bármilyen görbe uton is továbbítani tudnak akár álló, akár mozgó, akár fehér-fekete, akár színes képeket.

az energetika pavilonjában a szovjet energiapar hallatlan ütemű fejlődéséről kaptak képet a vendégek. 1913-ban a cári oroszországban összesen 2 milliárd kilowatt teljesítményű erőművek működtek. ez a teljesítmény 1960-ra elérte az 507 milliárdot, 1970-re pedig a tervek szerint 850 milliárd kilowattóra lesz. a világhírű bratszki vízierőmű faliképe és makettje előtt p.sz. nyeporozsnyij, a szovjetunió energetikai és villamosításügyi minisztere vette át a kalauzotást, mint mondta, jelenleg ez a legkorszerűbb vízierőmű a világon. szükség esetén 70 milliárd kilowattóra teljesítményre is képes.

ezután a vendégsereg a vásárváros főterén elhelyezett vosztko űrhajót tekintette meg. amíg a szakszerű magyarázat folyt, a tartóállvány az eddigi vízszintes helyzetben fekvő csaknem 40 méteres hófehér óriást fokozatosan 15 fokos szögbe emelte, abba a végleges helyzetbe, amelyben most már a kiállítás végéig látható lesz.

végül külön pavilonban a repülőgépipari kohászat gyártmányait tekintették meg a vendégek. köztük azt az öttonnás, 850 milliméter átmérőjű titánötvözet-öntecsetet, amely sokáig rekorder volt a maga nemében. jelenleg azonban a szovjetunióban már egy olyan kemencét építenek, amely kétszer ekkora öntecsek előállítására is képes. ez a rendkívüli szilárságu anyag különösen az űrhajózásban játszik nagy szerepet: ez teszi lehetővé, hogy az űrhajók leszállás közben a surlódás okozta óriási hőben se égjenek el.

ebben a pavilonban ért véget a séta. itt született meg a kiállítás emlékkönyvének első bejegyzése is. fock jenő, apró Antal, a jantai Miklós és Kiss Árpád a következő sorokban fejezték ki véleményüket a kiállításról:

/folyt. köv./
16.25/gy
16.24.24.
16.25.25.

- 44 -

bb. 30. /megnyilt a szovjet... 9. folyt./e

„ez a nagyszerű kiállítás áttekintést ad azokról a történelmi eredményekről, amelyeket a szovjetunió az elmúlt 50 év során a tudomány és a technika terén elért.

köszönjük a szovjetunió kommunista pártjának és a szovjet kormánynak, hogy lehetővé tette ezen a kiállításon keresztül az élenjáró szovjet tudomány jobb megismerését.

kivánunk a szovjet tudósoknak további nagy eredményeket és a szovjet népnek boldogságot, virágzó életet.,,

ezután a meghívottakat Kiss Árpád miniszter, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke látta vendégül rövid fogadáson.

x x x

a kiállításon szerzett benyomásairól Kiss Árpád miniszter a következőket mondotta az mti munkatársának:

- a kiállítás egyes tudományos eredményeket bemutató be- rendezéseinek kronológikus és logikai sorrendje rávezeti a szemlélőt arra, hogy a szovjetunióban közvetlenül a szocialista forradalom győzelme után meghonosult és ma már teljes mértékben érvényesül egy olyan tudomány-szervezési szemlélet, amely biztosítja, hogy a tudományos tevékenység a szocializmus építése során egyre-másra felmerülő problémák tudományos eszközökkel való megoldását szolgálja.

- a kiállítás gazdag anyaggal mutatja be például, hogy a hagyományos tüzelőanyagok alkalmazásának időszakában és még jelenleg is milyen nagy eredményeket értek el a szovjetunióban a föld tüzelőanyag-készletei, a szén és az olaj kutatása, kitermelése és erőművekben való felhasználása terén. de ma már látható, hogy a hagyományos tüzelőanyagokkal nem lehet a kommunista társadalom energiaigényét kielégíteni. ezért ugyanez a kiállítás azt is bemutatja, hogy a legújabb korban milyen óriási tudományos kapacitásokat és eszközöket fordítanak arra, hogy megoldják a magfúziós energia szabályozott felszabadításának problémáit. ez az az energiaforrás ugyanis, amely már mindenképpen képes lesz majd a kommunizmusban a maiánál nagyságrendekkel nagyobb energiaigényt kielégíteni.

- mindent összefoglalva: aki közelről meg akarja tudni, mit értünk azon, hogy „a tudomány termelő erővé válik”, nézze meg ezt a kiállítást - , fejezte be nyilatkozatát Kiss Árpád miniszter.

x x x

a koradélutáni órákban a nagyközönség előtt is megnyitottak „a szovjet tudomány és technika ötven éve,, kiállítás kapui./mti/

- 45 -

16.30/Lm
16.31.31.
16.32.32.

bb 50. manninger rezső akadémikust

fe/j-lm sr

1967. szeptember 1.

a lengyel tudományos akadémia külső tagjává választották./mti/
--

bb 51. új hűtőház pápán

a vid-kz/tné-lm ká

1967. szeptember 1.

a veszprém megyei husipari vállalat pápai gyárában megkezdte próbaüzemét a 32 millió forintos költséggel kialakított új hűtőház. a technológiai hűtőházak sorába tartozó épületben nemcsak fagyasztják, hanem fel is dolgozzák a húsrut. a húst korszerű gépek „készítik el”, s önműködő szerkezetek irányítják a fagyasztó alagut működését is. a pápai hűtőház befogadó-képessége eléri az 50 vagon. a gyárnak ezzel lehetősége nyílt a termelés 20 és az export 10 százalékos növelésére./mti/
--

bb 52. vízrebocsátották az óriás kavicskotró elevátort

a vid fm/fné-lm ká

1967. szeptember 1.

a folyamszabályozó- és kavicskotró vállalat bajai üzemében pénteken bocsátották vízre az óriás kavicskotró elevátort, amelynek építését 1964-ben kezdték meg. a 60 méter hosszú és 10 méter széles hajóra szerelt elevátor óránként 300 köbméter kavics kitermelésére képes. fedélzetén pihenő, társalgó, éttermek szolgálják a dolgozók kényelmét. az avatóünnepségen „baja” névre keresztelték az uszó kavicsstermelőt, amely a dunán teljesít majd szolgálatot./mti/
--

szerkesztőségek figyelmébe!

lm 1e

1967. szeptember 1.

a mai bb 30. hírünk /megnyit a szovjet... 5. folytatásának 10. bekezdését kérjük törölni. helyette a következő mondatot adjuk: ezután felcsendültek az internacionálé hangjai, majd vlagyimir kirillin átvágta a kiállítás bejáratát jelképező piros-fehér zöld színű szalagot, amelynél magyar ruhába öltözött lányok sorakoztak./mti/
--

16.32/Lm

- 46 -

16412el'

1630r

bb 53. a gazdaságosság érdekében kooperációra léptek a dunántúli gépjavitó állomások

b vid-kz/tné/e ká bs

1967. szeptember 1.

négy dunántúli megye - baranya, fejér, somogy és tolna - gépjavitó állomásai kooperációs szerződést kötöttek egymással a traktorjavítások szakosítására. a kooperáció szeptember 1-én indult - ettől kezdve a kijelölt állomások csak egy-egy traktorcsalád javításával foglalkoznak. a négy megye sz-típusu szovjet lánctalpas traktorait kaposvárott, d4k- és d4k/b-típusu magyar traktorait mágoacson, ndk-gyártmányu rs-típusu traktorait várdombon és csehszlovák zetor-traktorait villányban javítják. a négy főállomáson kívül nyolc alállomást jelöltek ki: ezek két-két megye számára dolgoznak és ugyancsak egy-egy traktorcsaládot javítanak.

a gazdaságosság szellemében végrehajtott szakosítás legfőbb előnye az, hogy az állomások áttérhettek a nagyszériás javításra. eddig ugyanis egy-egy gépjavitó állomásra évente legfeljebb 60-120 traktor főjavítása jutott, s emiatt sem a munkások, sem a berendezések teljesítő-képességét nem tudták kihasználni. a dél-dunántúlra kiterjedő egységes gépjavitó hálózat létrehozása viszont azt eredményezte, hogy egy-egy állomás évente 250-300 traktor javítását végzi el, s így javítókapacitását tökéletesen kihasználhatja. ezáltal emelkedik a munka termelékenysége, csökkennek a javítás költségei.

a termelészövetkezetek számára a területi kooperáció megvalósítása semmiféle hátránnyal nem jár. javításra szoruló traktorokat továbbra is a körzeti állomások veszik át és ezek látják el a garanciális feladatokat. a traktorok más megyébe való szállítása nem módosítja a javítások idejét: változatlanul 15 nap alatt készül el egy kerekes traktor és 22 nap alatt egy lánctalpas traktor. mind a négy megyében ki-jelöltek egy-egy úgynevezett „cseretraktor-állomás”,-t. azok a termelészövetkezetek, amelyek két-, illetve három hé-tig sem tudják nélkülözni a gépüket, itt bármilyen típusból cseretraktort kaphatnak. /mti/
--

16.40/Lm

16412el'

1630r

- 47 -

bb 54. évadnyitó társulati ülés a kislelud színházban

vid fm/fné-lm ká

1967. szeptember 1.

a győri kislelud színház művészei pénteken tartották évadnyitó társulati ülésüket. váradi györgy igazgató többek között elmondotta, hogy az új évadban 12 bemutatóra, köztük két ősbemutatóra kerül sor. először láthatja majd a győri közönség vészi endre „kettévált mennyezet”, és behár györgy „nyomoz a nagymama”, című darabját. a nagy októberi szocialista forradalom évfordulójára bemutatják pausztovszkij: „csillagok”, című színművét.

a győri színház a rábaparti városban és környékén az új évadban 320 előadást tart. új kulturális „színpad”, lesz a győriek számára a mikroszínpad, ahol a magyar irodalom remekeivel ismerkedhet meg a közönség.

a társulati ülésen az igazgató üdvözölte a színház új tagjait: mester jánost, balogh emesét és parragi máriát./mti/

..-

bb 55. a magyar-szovjet barátság tábor résztvevőinek látogatása székesfehérváron

vid fm/fné-lm ká

1967. szeptember 1.

a kislel központi bizottsága balatonföldvári „magyar-szovjet barátság”, táborának hatvan szovjet komszomolista és hatvan magyar résztvevője pénteken székesfehérvárra látogatott. a fiatalok délelőtt megtekintették a székesfehérvári villamosági-, televízió- és rádiókészülékek gyárát és a város nevezetességeit. délután a megyei művelődési házban a vendégek székesfehérvári fiatalokkal találkoztak. tringer gyula, a fejér megyei kislel-bizottság első titkára köszöntötte a vendégeket, majd ismertette az ifjúság felkészülését a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulójára. utána a szovjet fiatalok vezetője, nyikolaj golul, a krasznodari terület komszomol bizottságának első titkára beszélt a szovjet fiatalok jubileumi készülődéséről./mti/

..-

- 48 -

16.50/e

16.50/e

-14 20 P

bb. 56. korszerű szociális létesítményeket kaptak az egril olajbányászok

a vid-fm/fné/e ká bs

1967. szeptember 1.

a nagyalföldi kőolajtermelő vállalat egril üzeme az idén több olyan beruházással gazdagodott, amelyek az olajbányászok munkakörülményeit javítják. befejezték egy mintegy nyolc kilométer hosszú, portalanított műút építését. az olajbányászok - akik korábban 5-10 kilométert gyalogoltak a nehéz terepen - most autóbuszokon közlekedhetnek otthonuk és munkahelyük között.

új lakótömböt is avatnak az ideil bányásznapon. eger központjában, a szálloda utcában felépült háromemeletes lakóházba 16 bányászcsalád költözött be a napokban. az olajbányászok mezőkeresztési lakótelepén befejezték a vízműhálózat korszerűsítését. /mti/

..-

bb. 57. hat év alatt 763 kutatási eredmény a mezőgazdaság, az erdészet és az élelmiszeripar fejlesztésére - kobalt-sugárzással „teleltetik”, a burgonyát, fagyasztó szárítás a zamatanyagok megőrzésére - sajtótájékoztató a mezőgazdasági kiállításon

t cs/tr/e ie bs

1967. szeptember 1.

az országos mezőgazdasági kiállítás és vásár a mezőgazdasági kutatás és szakoktatás pavilonjában pénteken sajtótájékoztatót tartottak. dr. tóth mihály, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium főosztályvezetője ismertette a legutóbbi hat év kutatási és szakoktatási munkáját, valamint a termelés és feldolgozás fejlesztését célzó, s az üzemekben máris felhasználható kutatási eredményeket. közölte többek között, hogy 1961 és 1966 között 309 mezőgazdasági, 274 erdészeti és 180 élelmiszeripari kutatás konkrét eredményét - új fajtákat, termeléstechikát, növényvédelmi, feldolgozási vagy vizsgálati módszereket - vettek át a termelőüzemek. csupán 1966-ban 38 új növényfajtaival gazdagodtak a növénytermesztési és kertészeti ágazatok. a pavilonban 98 olyan kutatási eredményt mutatnak be, amelyek számottevő beruházási költség nélkül, széles körben és igen gazdaságosan bevezethetők a nagyüzemi termelésbe.

/folyt.köv./

16.57/e

16.57/e

-14 20 P

- 49 -

bb. 57. /hat év alatt...folyt./e

az előadó külön felhívta a figyelmet a mikroelem- és per-
metező-trágyázás kedvező üzemi tapasztalataira és néhány rend-
kívüli gazdasági előnyt biztosító új növény- és állatfajta-
hangsúlyozta, hogy például a triticale néven ismert buza-rozs
hibrid óriási lehetőségeket ad a gyenge termőképességű homok-
talajok hasznosítására, s így a kenyérgabona és abraktermő te-
rületek kiterjesztésére. a gyakorlatban máris jól vizsgázott
gabonahibrid iránt nemcsak a hazai gazdaságok, hanem a külföl-
di szakemberek körében is igen nagy az érdeklődés.

a pavilon részletes ismertetése során az egyes kutatócso-
portok vezetői bemutatták többek között a kobalt-besugárzással
csirátlanított s így veszteség nélkül telettethető burgonyát,
s a fagyasztással szárított zöldségfélét, amelyek így telje-
sen megőrzik íz- és zamatanyagaikat. a nagyüzemi módszerrel te-
lepített szőlőkben - a kutatási eredmények szerint - a talajmü-
velési munkaráfordítás 40-50, a növényvédelmi munkáké 50-60, a
nyári zöldmunkáké átlagosan 80 százalékkal csökken a hagyomá-
nyos telepítésű szőlőkhöz képest. ugyancsak bemutatták a ha-
zai tenyésztésű tyukhibrideket, amelyek kitűnő takarmányhasz-
nosításukért és évi 190-250 darabos tojáshozamukért, illetve
gazdaságos hustermelésükért érdemelnek különös figyelmet. kü-
lön bemutatót rendeztek a fehérjetakarmány-hiány megoldására
folytatott kísérletek eredményeiből, amelyek szerint a fehérje-
képző élesztők révén ma már nemcsak a különböző cukorgyári és
sörgyári melléktermékekből, hanem ásványolajból is gazdaságo-
san nyerhetnek fehérjetakarmány-alapanyagot. legutóbb kísér-
letek kezdődtek a földgázból nyerhető élesztő-fehérje felhasz-
nálására. /mti/

...-

bb 58. háromszázezer látogató, 5.5 millió forintos étel-ital-
forgalom, több mint 650 000 forint értékű „vásárfia”, - a
mezőgazdasági kiállítás első heti mérlege

i kf-cs/kf-lm ie

1967. szeptember 1.

egy hete nyílt meg a 66. mezőgazdasági kiállítás és
vásár, amelynek sikerét a rendezők, vendéglátók egyhetes gyors
mérlege is bizonyítja.

péntek estig kerekén 300 000 látogatója volt akiállítás-
nak. azt nem lehet pontosan megállapítani, hogy mennyi volt a
fővárosi és a vidéki látogató, tény azonban, hogy vidékről,
valamennyi megyéből, sorban érkeztek a különvonatok, s többszáz
külön-autóbusz is befutott.

/folyt.köv./

17.00/lm

Aszter

1967. 9

- 50 -

bb 58. /háromszázezer látogató...1. folyt./-lm

a hazaiakon kívül százával fogadta a vásár a külföldi látogató-
kat. a vásárrendezés 30-40 nagyobb külföldi csoport mellé
adott szakembert. az érdeklődésre jellemző, hogy csehszlovákia-
ból külön buszokkal érkezett több csoport, az ndk-ból és az
nszk-ból népes szakember-küldöttség járta végig a vásárt,
holland, vietnami, arab és más afrikai szakemberek is jártak
már a kiállításon.

a fővárosi közlekedési vállalatok eddig zavartalanul
szállították a kiállításra utazókat. az autóbuszüzem naponta
20/.,v., jelű különjáratot közlekedtet, a villamosvasut hétköz-
napokon 60, szombaton és vasárnap szükség szerint 90-130 kocsit
járatott. egy hét alatt a vásárra és vissza a városba csak a
közvetlen járatokkal több mint félmillió utast szállítottak. a
népszerű mikrobuszok 140-150 fordulót tesznek meg naponta a
kiállítás 2.2 kilométernyi kijelölt útvonalán, s eddig 11 000
látogatót vittek „sétakocsikázásra”,.

a vásári vendéglátóipar és kereskedelem szerint az idei
látogatóknak jobb étvágyuk van, mint az előző vásároknak. a
kiállítás vendéglátóipari és kereskedelmi hálózata - nem számít-
va a termelőszövetkezetek és a magánkereskedők forgalmát - egy
hét alatt mintegy 5.5 millió forintos forgalmat bonyolított le.
a terjedelmes hálózat nem mindig elegendő a vendégek kiszolgálá-
sára, jóllehet többtucatnyi üzlet működik, de csúcsgazdálkodás ide-
jén mindez kevés. a szabadtéri büfék, bisztrók elől egész nap
nem fogynak el a vendégek, s a főétkezések idején akár kétszer-
annyi csárda, étterem, vendéglő is elkelne.

az 5. a 8. és a 10. kerületi vendéglátóipari vállalatok
üzleteiben egyebek között 28 mázsa virslit, 40 mázsa kolbászt
és ugyanannyi húst, 3 mázsa baromfit főztek-sütöttek meg, 700
hektoliter sört, 300 hektoliter bort mértek ki a vendégeknek.
a szövetkezeti vendéglátóipar három „hiressége”, a leglátó-
gatottabb üzemek közé tartozik. a dunakömlődi halászcárda csak-
nem 1 millió forintos bevételéhez nagyban hozzájárult egyebek
között a 20 000 halászlé, a 3 500 adag rántott hal és a 3 000
tányér turócsusza. a gyöngyösi gulyáscsárdában a mátrai piri-
tott máj a sláger, 9 000 adag fogyott belőle, míg a karcagi
birkacsárda félmillió forintos forgalma a fővárosban egyébként hiányolt
ételeket dicséri.

a „vásárfiának”, szánt többmázsányi gyümölcsön, - az
öklömnyi őszibarackokon, a nagyfűrtő finom szőlőkön - kívül az
„igazi”, ajándék is kelendő volt. a vásár három souvenir pavi-
lonja több mint 650 000 forint értékű „vásárfiát”, adott el./mti/

17.20/e

- 51 -

Aszter

1967. 9

bb. 59. fennállásuk 20. évfordulóját ünneplik a tanárképző főiskolák - egerben megalakult a jubileumi bizottság

vid-fm/fné/ká/gy/bs

1967. szeptember 1.

pénteken egerben tanácskozott a tanárképző főiskolák vezető képviselete: igazgatóhelyettesek és neveléstudományi tanszékvezetők. fennállásuk 20. évfordulóját ünneplik az idén a tanárképző főiskolák és az évfordulóval kapcsolatos feladatokat összegezték, a soronkövetkező tanévet jubileumi évvé nyilvánították és úgy döntöttek, hogy 1968. májusában egerben rendezik meg az öt tanárképző főiskola központi ünneppsorozatát. ebből az alkalomból pedagógiai és metodikai jellegű tudományos ülészakot rendeznek a 20 év jegyében. a szocialista tanárképzés két évtizede, címmel, emlékalbumot is kibocsátanak. a kötetben helyet kap majd valamennyi tanárképző főiskola története, egerben kerül sor májusban az öt intézmény tanárjelöltjeinek országos szpartakiád-jára is.

a huszéves jubileum rendezvényeinek előkészítésére - a budapesti, az egri, a pécsi, a szegedi és a nyíregyházi tanárképző főiskolák képviseletével - jubileumi szervezőbizottságot alakítottak, amelynek elnökévé dr. nagy józsefet, az egri tanárképző főiskola igazgatóhelyettesét választották. /mti/

..

bb. 61. darvas László

k sz/tr/ie/gy/bs

1967. szeptember 1.

külkereskedelmi miniszterhelyettes, aki a napokban moszkvában tárgyalásokat folytatott a két ország közötti árucserreforgalommal kapcsolatos kérdésekről, pénteken hazaérkezett budapestre. /mti/

..

17.27/e

- 52 -

17.27/e

17.27/e

bb. 63. a szovjet kormányküldöttség látogatása fock jenőnél

k zs/zs/e zs bs

1967. szeptember 1.

a szovjet tudomány és technika 50 éve, jubileumi kiállítás megnyitása alkalmából hazánkba érkezett szovjet kormányküldöttség - v.a. kirillin, a szovjetunió minisztertanácsának elnökhelyettese, a delegáció vezetője, m.a. lavrentyev, a szovjet tudományos akadémia alelnöke és b.b. jegorov orvos-űrhajós, a szovjetunió hőse, a küldöttség tagjai - pénteken délután látogatást tett fock jenőnél, a minisztertanács elnökénél. a szívélyes, baráti légkörben lezajlott találkozón résztvett ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettese és kiss árpád miniszter, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke, továbbá f.j. tyitov, a szovjetunió budapesti nagykövete. /mti/

..

bb. 64. megkezdődött a szarvasbögés: jó trófeákat ígér az idei vadászat

i cs/j/e ie bs

1967. szeptember 1.

pénteken, szeptember 1-én megkezdődött hazánkban az évad legizgalmasabb, legérdekesebb vadászeseménye, a szarvasvadászat. az ország déli és délnyugati tájain a múlt héten hangzott fel először a szarvasbögés, a nászindulója, a különböző nagyvadász területeken az utóbbi hetekben számos aranyérmes minőségű agancsot láttak a vadászok, így valószínűnek látszik, hogy az idei szarvasvadászat kitűnő trófea-hozammal zárul. a külföldi vadászok érdeklődése változatlanul élénk. az első csoportok máris megérkeztek ausztriából és a német szövetségi köztársaságból. vendégvadászokat várnak még franciaországból, olaszországból, angliából, belgiumból és hollandiából is.

ugyancsak szeptember 1-én kezdődött a vadliba-vadászati idény, amely évről-évre szintén sok vendégvadászt vonz külföldről. az olasz, az nszk-beli, a francia és a holland vadászok előszeretettel keresik fel a hortobágyi vadlibaszállásokat, ahol nemcsak bő zsákmány, hanem a puszta romantikus környezete és magyaros vendéglátás is várja őket. /mti/

..

17.33/e

-53-

17.33/e

17.33/e

bb. 60. negyven éves a tihanyi biológiai kutatóintézet

vid-ms-kz/tné;ká/gy/bs

1967. szeptember 1.

a magyar tudományos akadémia biológiai tudományok osztálya pénteken tihanyban ünnepi emlékülést tartott a biológiai kutatóintézet fennállásának 40. évfordulója alkalmából. az ülésen, amelyen részt vett a hazai tudományos élet számos kiválósága, dr. szentágothay jános akadémikus köszöntője után dr. salánki jános, az intézet igazgatója foglalta össze az intézet négyévtizedes munkásságának eredményeit.

az intézmény létrehozása - mint hangsúlyozta - a kor haladó értelmiségének követelése volt. 1927-től a felszabadulásig itt volt a bázisa a hazai biológiai tudomány szinte minden ágának. a felszabadulás után az intézet a magyar tudományos akadémia fennhatósága alá került s az itt végzett alap kutatások fontos részét alkotják annak az átfogó biológiai kutatási programnak, amelyet az akadémia koordinál. a nemzetközileg is elismerést keltő eredményeket produkáló intézet fejlesztésére az utóbbi 5 esztendőben több mint 20 millió forintot költöttek. a közel-múltban hozták létre elektrofiziológiai, elektronmikroszkop és biokémiai laboratóriumát.

ezután dr. straub f. bruno, a magyar tudományos akadémia alelnöke és dr. verzár frigyos, az intézet első igazgatója, a baseli gerontológiai intézet professzora, valamint a veszprém megyei társadalmi szervezetek képviselői köszöntötték az intézetet és munkatársait. a jubileum egyébként alkalom arra is, hogy e fontos tudományos intézményünk számot adjon eredményeiről. ilyen célból választotta színhelyül két nemzetközi tudományos ülés is tihanyt. a paleolimnológusok szimpoziuma után hétfőn háromnapos nemzetközi zoológus ülés kezdődik az intézetben.

x x x

dr. verzár frigyos professzor az alábbi nyilatkozatot adta az mti munkatársának:

- örömmel látogatok időnként haza, hogy találkozam régi barátaimmal, tudóstársaimmal. mindig jóleső érzéssel tapasztalom a hazai tudomány fejlődését.

/folyt. köv./
17.40/gy

18.12.1967

- 54 -

bb. 60. / negyven éves... 1. folyt. / gy

legutóbb például, amikor a debreceni egyetemen diszdoktorrá avattak, megismerhettem a magyar tudományos akadémia kísérleti orvostudományi kutató-intézetét, amely valóban nagyszerű lehetőségeket nyújt a kutató-munkához.

- csak a legnagyobb meglepéssel szólhatok a szívemhez nőtt tihanyi biológiai intézet fejlődéséről. gratulálok az itt végzett munkához, a balaton-kutatás eredményeihez, főleg pedig ahhoz a fejlődéshez, amelyet a 40 év előtti kezdethez és a 30 évvel ezelőtti távozásomkor itthagytathoz képest a biológiai kutatások felmutattak. a magyarországon most már egyre szélesebb körben kibontakozó biológiai kutatás alapjait ennek az intézetnek a munkája teremtette meg. jól érzékelteti tihany jelentőségét az a körülmény, hogy neves magyar és külföldi tudósok egész sorának az itt töltött idő adta meg az indítást tudományos pályájához.

- negyven évvel ezelőtt, amikor a munkát elkezdjük, a magyar biológia akkori művelői tele voltak hittel, reménnyel, bizalommal. ma már minderről múlt időben, mint beteljesülésről, illetve eredményről szólhatunk. a biológiai alap kutatások csak generációkon át hozhatnak gyakorlati eredményt. nagy hálával tartozom mindazoknak, akiknek kezében az intézet sorsa van, azért, hogy elismerték ennek a tudománynak a jelentőségét, s nem kevésbé azoknak a lelkes fiataloknak, akik itt dolgoznak. ez a két tényező együttesen magyarázza az eddigi eredményeket, s ez ad biztositékot a jövőre nézve is - fejezte be nyilatkozatát verzár professzor./mti/

--

bb. 62. a magyar vöröskereszt távirata a koreai népi demokratikus köztársaság vöröskeresztjéhez

gg/sr/gy/bs

1967. szeptember 1.

a magyar vöröskereszt táviratot küldött a kndk vöröskeresztjéhez. őszinte együttérzéséről biztositotta a koreai népet a koreai népi demokratikus köztársaság fővárosát és környékét ért súlyos árvíz miatt./mti/

--

17.47/e

- 55 -

17.12.1967

18.12.1967

bb. 65. az elnöki tanács ülése

j/e sr bs

1967. szeptember 1.

a népköztársaság elnöki tanácsa pénteken ülést tartott. megtárgyalta és elfogadta a magyar népköztársaság és a szovjetunió között megkötésre kerülő új barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés tervezetét.

az elnöki tanács határozatot hozott a tanácsi rendeletek felülvizsgálatára. ezután honosítási, visszahonosítási és a magyar állampolgársági kötelékből való elbocsátásra irányuló egyéni kérelmekről döntött.

az elnöki tanács ezután egyéb ügyeket tárgyalt. /mti/

...-

bb. 66. a magyar zeneművészek tiltakozó távirata a görög kormányhoz

i ol/tr/e zs bs

1967. szeptember 1.

a magyar zeneművészek szövetsége pénteken a következő tiltakozó táviratot küldte a görög kormányhoz:

- a magyar zeneművészek szövetsége, mint a legkiválóbb magyar zeneszerzők, zenetudósok, előadóművészek, zenepedagógusok társadalmi szervezete, egyben az unesco égisze alatt működő nemzetközi zenei tanács /cim/, az új zene nemzetközi társasága /iscm/, a zenei nevelés nemzetközi társasága /isme/, valamint az ifjú zenebarátok nemzetközi szövetsége /jeunesses musicales/ magyarországi szekciója megdöbbenéssel értesült a népéhez hű, világszerte ismert zeneszerző, mikisz theodorakis letartóztatásáról. ezután is tiltakozunk kiváló kollégáink, valamint a többi haladó személyiség bebörtönzése és megkínóztatása ellen. mélységesen fájlaljuk, hogy éppen azon a földön, ahol az európai kultúra bölcsője ringott, az emberi szabadság és méltóság képviselőire börtön, megaláztatás és kínpad vár. követeljük, hogy társaival együtt azonnal bocsássák szabadon mikisz theodorakisz. /mti/

...-

17.55/e

- 56 -

1801 22h
18 75 P

bb. 67. herzberg kanadai professzor előadása a fizikai társulatnál

k fe/lk/e sr bs

1967. szeptember 1.

a magyar tudományos akadémia elnökségének meghívására néhány napos látogatásra magyarországra érkezett g. herzberg kanadai professzor, a nemzeti kutatási központ tiszta-fizikai osztályának vezetője, az mta tiszteletbeli tagja.

a neves tudós pénteken az eötvös loránd fizikai társulatban előadást tartott „az atom és molekula-szinképek kutatásának újabb eredményei a nemzeti kutatási központi tiszta-fizikai osztályán,„ címmel. /mti/

...-

bb. 68. czinege lajos honvédelmi miniszter a szolnoki nemzetközi barátsági katona-táborban

a vid-kz/tné/e ká bs

1967. szeptember 1.

czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter, az mszmp politikai bizottságának póttagja és a tábornoki kar néhány tagja pénteken meglátogatta az októberi forradalom 50. évfordulója alkalmából a kisz központi bizottsága és a néphadsereg politikai főcsoportfőnöksége által szolnokon szervezett egyhetes nemzetközi barátsági katona-tábor. a látogatáson részt vett csáki istván, a megyei pártbizottság első titkára, molnár györgy, a kisz központi bizottságának titkára és kóhidi lászló, a szolnok megyei kisz bizottság első titkára. a miniszter és kísérete megtekintette a tábor, elbeszélgetett a néphadsereg, a fegyveres testületek kiszeseivel és az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet csapatok komszomolistáival.

kommunista veteránokkal is találkoztak a nemzetközi barátsági katonai tábor résztvevői pénteken. az eseményre 70 uttörőt is meghívtak. a tábor lakói, valamint a meghívott veteránok és uttörők szolnok munkáskerületében megkoszorúzták a tanácsköztársasági emlékművet. /mti/

...-

bb. 69. elutazott hazánkból

ie /e bs

1967. szeptember 1.

az országos mezőgazdasági kiállítás és vásár alkalmából hazánkban járt lengyel, román és szovjet mezőgazdasági delegáció. a küldöttségeket a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium vezetői bucsúztatták. /mti/

...-

18.02/e

- 57 -

1801 22h
18 75 P

bb. 70. nagygyűlés a vietnami demokratikus köztársaság kikiáltásának 22. évfordulója alkalmából

t di/hné/sr/gy/bs

1967. szeptember 1.

a vietnami demokratikus köztársaság kikiáltásának 22. évfordulója alkalmából nagygyűlést rendezett pénteken a magyar pamutipar dallos idá művelődési házában a magyar szocialista munkáspárt budapesti bizottsága, a szakszervezetek budapesti tanácsa és a hazafias népfront budapesti bizottsága. résztvett az ünnepi megemlékezésen és az elnökségben foglalt helyet nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, jelen volt a kormány, a budapesti pártbizottság, valamint a társadalmi és tömegszervezetek számos képviselője. ugyancsak az elnökségben foglalt helyet phan van chieu, a vietnami demokratikus köztársaság földművelésügyi miniszterhelyettese, aki a mezőgazdasági kiállításra érkezett hazánkba.

a himnuszok elhangzása után nagy mária, az mszmp 4. kerületi bizottságának első titkára üdvözölte a megjelenteket, majd bíró józsef, külkereskedelmi miniszter mondott ünnepi beszédet. a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a forradalmi munkás-paraszt kormány nevében köszöntötte a vietnami nép képviselőit, a gyár dolgozóit, a nagygyűlés résztvevőit.

- elmondhatjuk, hogy történelmünk szabad korszakának első pillanatától sorsközösségben élünk, alkotunk és harcolunk földrajzilag tőlünk nagyon távol eső vietnami testvéreinkkel. az együvértartozás, a szolidaritás volt a legelső kapocs vietnam és Magyarország között. az elmúlt két évtized közelebb hozta a két országot egymáshoz, s kiépült a baráti, testvéri kapcsolatok egész rendszere - folytatta ezután.

/folyt. köv./

18.07/e

1809 Lel/
-1872P

- 58 -

bb. 70. /nagygyűlés... 1. folyt./ gy

a továbbiakban meleg szavakkal méltatta a vietnami nép szabadság-szeretétét, elszántságát, hősiességét, amellyel újra meg újra kiűzte hazája földről az idegen betolakodókat, az imperialista zsoldosokat, majd hangsúlyozta:

- szinte példátlan próbatétel az, amelyen most a vietnami nép keresztülmegy. csak a csodálat, a mélységes megindultság hangján lehet megemlékezni arról, hogy az amerikai támadások sűrűsödése ellenére soha, egy percre sem gyengült a vietnami nép harciképe, lendülete és elszántsága. ez a hősiesség magatartás és cselekvés a legfőbb biztosítéka, hogy az egyesült államok a háborút nem nyerheti meg.

- a magyar nép is a legmesszebbmenő szolidaritás érzésével kíséri a vietnami nép küzdelmét. támogatja a vietnami demokratikus köztársaság és a délvietnami nemzeti felszabadítási front igazságos követeléseit és küzdelmét. támogatásunk kiterjed a politika, a diplomácia és a gazdaság területén túlmenően azokra a védelmi eszközökre is, amelyek oly fontosak az agresszió elleni harcban. vietnami barátaink nagyon jól tudják, hogy a nehézségek közepette számíthatnak ránk. ha ma az amerikaiak minden eddiginél súlyosabb repülőgépes veszteségeket kénytelenek beismerni és a délről érkező hadijelentések a szabadságharcosok korszerű rakétafegyvereiről tudósítanak, akkor ez mind a cselekvő szolidaritás jele. ez mutatja, hogy az európai szocialista országok és közülük kiemelkedően a szovjetunió, teljesítik internacionalista kötelességeiket. tény azonban, hogy ez a segítségnyújtás még hatékonyabb lehetne - és mi valljuk, hogy hatékonyabbnak kellene lennie - ha valamennyi szocialista ország egybehangoltan járna el.

- a vietnami nép történelmének legszebb napjáról emlékezünk meg. legforróbb testvéri jókívánságunk csakis egy lehet: arasson vietnam népe északon és délen mielőbb teljes győzelmet az imperializmus és a neokolonializmus erői és minden ügynöke fölött. minél előbb jöjjön el az a nap, amelyen az utolsó amerikai katona is távozik ázsiai földről és a vietnami nép megülheti második felszabadulásának napját.

/folyt. köv./

18.12/e

1917 Lel/
-1990P

- 59 -

vietnami testvéreink legyenek biztosak abban, hogy segítőkészségünkre mindig, minden körülmények között számíthatnak. tudjuk, és soha nem is felejtjük el, hogy a vietnami harcosok értünk is feláldozták fiatal életüket, hiszen nemcsak hazájukért harcolnak, hanem az egész szocialista közösségért. szilárd meggyőződésünk, hogy vietnam győz, mert vietnamé az igazság, és vietnam oldalán áll az emberiség jobbik, nagyobbik fele - mondta bíró józsef, majd a vietnami demokratikus köztársaság és a magyar-vietnami barátság életetésével zárta nagy tapssal fogadott beszédét.

ezután a nagygyűlés résztvevőinek meleg ünneptése közben hoang luong, a vietnami demokratikus köztársaság magyarországi nagykövete emelkedett szólásra. beszámolt a demokratikus vietnam népe szocialista építőmunkájának sokasodó eredményeiről, egyebek között arról, hogy ma kétszer annyi rizst természetnek, mint a francia gyarmatosítás időszakában. felszámolták az anal-fabétizmust, s a háború ellenére 3 400 000 fiatal tanul az ország iskoláiban. nagyot fejlődött az ipar is. napjainkban több mint ezer üzem látja el termékkel a városok és falvak népét - hangoztatta, majd arról beszélt, hogy a vietnami demokratikus köztársaság lakói méltó választ adtak és adnak az imperialista zsoldosoknak. az amerikai kalózgépek közül több mint 2 200-at lőttek le eddig észak-vietnam fölött.

- a vietnami nép szomjuhozza a békét, de csak a valódi békét fogadja el, amely elválaszthatatlan a függetlenségtől és a szabadságtól. álláspontja világos: a vietnami demokratikus köztársaság kormányának négyponos; és a délvietnami nemzeti felszabadítási front ötponos javaslatára épül. az amerikai imperialisták vessenek véget az agressziós háborúnak, vonják vissza saját és csatlóscsapataikat dél-vietnamból és a béke helyreáll - hangsúlyozta a továbbiakban, majd így folytatta:

- erőnkben és a testvéri békeszerető országok és népek támogatásában bizva, biztosak vagyunk győzelmünkben. tudjuk, hogy a magyar nép mindig mellettünk áll, nagy figyelemmel kíséri harcunkat és fokozza rokonszenvét, segítségét.

/folyt. köv./

18.20/gy

18.20/gy
-16.40 p

az önzetlen támogatásért a mai alkalmat is felhasználva köszönetet mondunk a magyar szocialista munkáspártnak, a magyar kormánynak és a magyar népnek. köszönetet mondunk mindazoknak, akik dolgoznak a vietnami vásárnapokon, akik ajándékot küldenek, vért adnak, s levelekben és táviratokban fejezik ki együttérzésüket. az egész testvéri magyar népnek új sikert kívánok a szocializmus építéséhez, a békés alkotómunkához, amely felvirágoztatja a szocialista magyarországot és hozzájárul a szocialista rendszer és a világbéke megerősítéséhez. éljen a magyar és a vietnami megbonthatatlan barátsága - zárta beszédét a vietnami demokratikus köztársaság magyarországi nagykövete.

felszólalat a nagygyűlésen dinh ba thi, a délvietnami nemzeti felszabadítási front budapesti állandó képviselőjének vezetője is. bejelentette: augusztus közepén megtartották a délvietnami nemzeti felszabadítási front rendkívüli kongresszusát, s ezen elfogadták a front új politikai programját. ez a nép alapvető rétegeinek érdekeivel együtt figyelembe veszi más rétegeket, valamint a dél-vietnamban élő külföldi állampolgárok érdekeit is, mert az a hivatása, hogy elősegítse a népfront további fejlődését.

végül dinh ba thi köszönetet mondott a magyar szocialista munkáspárt, a magyar kormány és népünk testvéri támogatásáért.

a forró hangulatu nagygyűlés az internacionálé hangjaival ért véget./mti/

--

bb. 73. a magyarországi nemzetiségek központi táncegyüttese

Lk/sr/gy/bs

1967. szeptember 1.

felvételt hirdet. a felvételek időpontja szeptember 6 és 8-án 18 órakor a szerb-horvát gimnáziumban. cím: budapest, 7., rózsák tere 6/7./mti/

18.20/gy
-16.40 p

--

1. nap

bb. 71. detre loránd budapesti kiállítása

t tf/tr/e sr bs

1967. szeptember 1.

kereken 40 esztendő telt el azóta, hogy először mutatta be budapesti tárlaton képeit detre loránd festőművész, akinek műveiből most a kulturális kapcsolatok intézetének dorottya utcai szalonjában rendeztek kiállítást. a péntek délutáni megnyitóra az amerikaián élő művész is budapestre érkezett, tíz napig tartózkodik itt a kki vendégeként. dr. bodnár éva művészettörténész mutatta be a közönségnek a kiállítás husz festményt felölelő anyagát, s beszélt detre loránd életútjáról, alkotói pályájáról.

vaszary jános tanítványa volt ifju éveiben a ma 64 esztendő mester. lyka károly ösztönzésére iratkozott be a főiskolára. a horthy-idők nyomászó légköréből először párizsba, majd berlinbe vándorolt, azután még egyszer hazatért, s egészségének megromlása egy olyan betegárs mellé sodorta, akivel nagyemlékü, igaz barátságot kötött: dési huber istván volt a társa. svájcba, majd az egyesült államokba vitte az életútja detre loránd 1951-ben denver városában telepedett le, azóta is ott él, dolgozik, tanít, tagja a város művészeti és tervező tanácsának, műkritikával is foglalkozik. seregnyi külföldi kiállítás után most három héten át szerepelnek kompozíciói fővárosunkban. /mti/

---

bb. 74. tiszteleti taggá választotta

i tf/hné/e sr bs

1967. szeptember 1.

a magyar pen club lengyel menyhértet, a „tájfut”, és más világsikerű színművek budapesti tartózkodó alkotóját. péntek délután tartottak ünnepi összejevetelt - hubay miklós elnöklétével - a fészek klubban, ahol rónai mihály andrás méltatta lengyel menyhért irodalmi munkásságát, majd az ünnepelt meghatóan mondott köszönetet a szívélyes, baráti fogadtatásért. /mti/

18.50/e

1967. szeptember 1.

1967. szeptember 1.

- 62 -

bb. 72. nemzetközi gazdasági kollokvium budapesti

i tf/tr/e sr bs

1967. szeptember 1.

nagyjelentőségű nemzetközi gazdasági kollokviumot rendeznek budapesti szeptember 10. és 14. között, négy kontinensről, összesen 16 országból érkező szakemberek részvételével. az eseményre a carnegie nemzetközi békealapítvány európai központjának anyagi pártolásával, az egyesült nemzetek kereskedelmi és gazdaságfejlesztési tanácsa /unctad/ nevű nemzetközi szervezet, valamint a magyar kulturális kapcsolatok intézete kezdeményezésére kerül sor.

célja az a kollokviumnak, hogy - elméleti kérdésekről tartott eszmecsere és vitán túl - olyan konkrét koncepciókat és módszereket dolgozzon ki, amelyek a következő évtizedekben jelentősen előmozdithatják a kölcsönösen előnyös kereskedelmi kapcsolatokat: egyrészt a különböző gazdasági rendszerű, másrészt az eltérő gazdasági színvonalu országok között.

fontos előzetes esemény lesz ez a budapesti kollokvium, az 1968 tavaszán megrendezésre kerülő világgazdasági konferenciához. a magyar fővárosban tanácskozó gazdasági szakemberek ugyanis olyan ajánlásokat kívánnak összeállítani, amelyek támogatást jelenthetnek majd a világkonferencián napirendre kerülő kérdésekben az ott megjelenő kormányfőfiaknak, szakértőknek, nemzetközi és nemzeti szervezetek képviselőinek.

budapest olyan szakember-gárdát lát vendégül, amelyben ott lesznek a világgazdaságról és -kereskedelemlről vallott különböző nézetek, felfogások neves képviselői, nemzetközi hírnévű tudósok és gazdaságpolitikusok.

négy fő referátum hangzik el; az előadók: gunnar myrdal, a stockholmi nemzetközi béke intézet igazgatója /az európai gazdasági bizottság volt főtitkára/, alexander lámfalussy, a brüsszeli bank igazgatója, p.s. lokanathan, az indiai alkalmazott gazdaságtani intézet igazgatója és, vajda imre akadémikus, budapesti egyetemi tanár.

budapestre érkezik még az eseményre raul prebisch, az unctad főtitkára és vladimir velebit, az európai gazdasági bizottság főtitkára is. a kollokvium házigazdája: dr. bognár józsef akadémikus, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke. /mti/

19.00/e

1967. szeptember 1.

1967. szeptember 1.

- 63 -

bb. 75 magyar-ek idegenforgalmi tárgyalások budapesten

t sb/tr/ie/gy/bs

1967. szeptember 1.

az országos idegenforgalmi hivatal és az egyesült arab köztársaság idegenforgalmi minisztériumának küldöttsége megbeszéléseket folytatott budapesten a két ország közötti idegenforgalom kiterjesztéséről. a pénteken délután befejeződött tárgyalások jegyzőkönyvét magyar részről dr. vitéz andrás, az oih vezetője, egyiptomi részről moukhtar a. zaki, az eak idegenforgalmi minisztériuma külügyi hivatalának vezérigazgatója írta alá.

moukhtar a. zaki, az eak-delegáció vezetője meglepéssel nyilatkozott a tárgyalások eredményéről. elmondta, hogy tavaly kötötték meg a két ország közötti idegenforgalmi egyezményt, az idén májusban kidolgozták az együttműködés munkatervét, s a mostani tárgyalásokkal megkezdődött ennek végrehajtása. közvetlen megbeszéléseket folytattak az ibusz és az express ifjúsági utazási iroda képviselőivel is. így a misr travel utazási iroda külön megállapodást kötött - amelynek jegyzőkönyvét ugyancsak pénteken írták alá - a két magyar utazási irodával. ezek a megállapodások nemcsak a két ország közötti idegenforgalom fejlesztésére, hanem az utazási szakemberek kölcsönös tapasztalatcseréjére is alkalmat nyújtanak.

a baráti együttműködés szellemében tartott tárgyalások alapján az ibusz háromféle, az express kétféle, s a korábbinál kedvezményesebb utiprogramra tett javaslatot, amelyet a másik fél elfogadott./mti/

..

bb. 77. időjárásjelentés

tr/gy/bs

1967. szeptember 1.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken este:
szórványosan záporok, zivatarok

várható időjárás szombat estig: változó mennyiségű felhőzet, szórványosan záporok, zivatarok, mérsékelt nyugati, észak-nyugati szél. a zivatar idején átmeneti szélerősödés. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 25 fok körül./mti/

..

19.45/gy

19.22 Zeli

20.30 P

- 64 -

bb. 76. fogadás a vietnami nagykövetségen

t fe/tr/gy/bs

1967. szeptember 1.

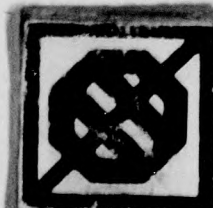
hoang luong, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövete hazája nemzeti ünnepe alkalmából pénteken este fogadást adott a nagykövetségen.

megjelent a fogadáson fock jenő, a minisztertanács elnöke, komócsin zoltán, az mszmp ko titkára és nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagjai, kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, bíró józsef, czinege lajos, nagy józsefné, dr. szabó zoltán, vályi péter, a kormány tagjai, erdei ferenc, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, bojti jános külügyminiszterhelyettes, továbbá a politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális élet számos más ismert személyisége. ott volt a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja./mti/

20.02 Zeli

- 65 -

- vége -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1967. szeptember 2.

bb. 1. ötven napos szárazság - éheznek a gólyák
a vid-kz/tné/ká/gy/bs

1967. szeptember 2.

hazánk egyik legnagyobb gólyás vidékén - a dráva-menti síkságon - éheznek a madarak. az immár 50 napja tartó szárazság következtében kiszáradtak a holtágak, kiszikkadtak a zombók, tocsogók, amelyek a gólyák kedvenc vadászterületei. eltűntek a békák és a siklók, valamint más víziállatok, s így éhkoppon maradtak a madarak, pedig most különösen sok táplálékra volna szükség, hogy az új gólyanemzedék megerősödve indulhasson el a hosszú vándorútra. szerencsére a napokban megindult az őszi mélyszántás: a talajt felforgató ekevasak százszámra hozzák napvilágra a földalatti járatokban rejtőzködő mezei pockokat. az éhező gólyák is rájöttek erre és átvándoroltak a friss szántásokba. egyes drávamenti gazdaságokban, ahol egyszerre több traktor is szánt, 20-30 gólyát figyeltek meg egy csapatban. gyakran 5-10 lépésnyire követik a traktort. bár a közvetlen éhínségtől ily módon megmenekültek, a szakértők valószínűnek tartják, hogy a nagy szárazság miatt az idén a szokottnál előbb elhagyják a gólyák hazánk területét.
/mti/

bb. 3. ötnyelvű jelzőtábla irányít gorsiumhoz
vid-tm/ká/gy/bs

1967. szeptember 2.

magyar-, angol-, francia-, német- és olasznyelvű jelzőtáblát állítottatott fel a fejér megyei múzeumok igazgatósága - a kpm közuti igazgatóságának közreműködésével - a 7-es főközlekedési út táci elágazásánál. a tábla gorsium római kori város szabadtéri múzeumának láttnivalóira hívja fel a nagyforgalmu balatoni ut utasainak figyelmét./mti/

Zeli

..

- 1 -

teljes
1-30-ig
Központi
1967